

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

WASHINGTON D.C. 20016
4332 46TH ST. N.W.
JEAN W. ZEBOT

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

AMERISKA DOMOVINA, AUGUST 25, 1994

ISSN Number: 0164-680X

50c

Vol. 96 — No. 34 (USPS 024100)

Christian Life Program at St. Christine's in Euclid

Is your marriage everything you want it to be? Are you in a rocky marriage and want to turn it around? Are you divorced, widowed, or never married? Are you bored at Sunday Mass? Do you want more from your church community? Are you being spiritually fed at your church community? Do you want to give more to your marriage, family, and church?

Since no person, marriage, family, or relationship is perfect, consider the Christian Life program sponsored by Couples for Christ so that you can at least be trying for something better.

Fifteen years ago Couples for Christ was founded in the Philippines by a Cardinal of the Catholic Church. It is a spirit-filled movement working to evangelize individuals, marriages, families, and church according to the gospel of Jesus Christ. There are weekly meetings in homes.

Meetings begin with prayers and petitions followed by bible study or review of an article; members can ask for support from the group and meetings end with a social. Once a month, on the first Thursday, the household groups get together as a large group. The Christian Life Program was developed to support this group's mission — support for individuals, marriages, and families.

The teachings of this program are Basic Christianity, Living as a Christian in the World Today, Who is Jesus, Who is the Holy Spirit, and How the Holy Spirit Works in Our Lives.

The benefits of the program are strengthening individuals, marriages, and families. It is open to individuals and couples. The method of instruction is lecture followed by small group discussion. There is no cost.

The program, consisting of 12 consecutive Thursday ses-

sions beginning September 1 from 8 p.m. until 10 p.m. will be held in St. Christine's Rectory, Meeting Rooms A and B, 860 East 222 St., Euclid, Ohio. A commitment to 4 sessions is requested. You may attend the program without joining Couples for Christ. For more information, call Arch and Marlyn Tunnell at 442-7538.

All of us are so engrossed in building our treasures on earth that it is difficult to realize that this life is temporary and we need to commit ourselves to building our treasures in heaven where we will spend eternity.

God reminds us in different ways. He knocked Saul off his horse. He gave me leukemia. His reminder, however, is not for the recipient's exclusive benefit but for all of us. Pray to the Holy Spirit for grace to make the best decision for you.

—Tony Lavrishia

Governor Edgar salutes ethnics

CHICAGO — Illinois Governor Jim Edgar declared July 21 Ethnic Museum and Culture Display Day and encouraged all Illinoisans to recognize the efforts of these organizations to preserve the cultural heritage of Illinois' ethnic groups.

"Illinois' citizens can trace their family trees to all parts of the world," the Governor said. "I applaud the ethnic museums and cultural displays that utilize limited resources and minimal staffs to record their ethnic heritage and share it with others so that we may preserve the history of our ancestors."

Among the ethnic groups recognized by Governor Edgar are the Slovenian Women's Union Heritage Museum in Joliet, and the Slovenian Cultural Center in Lemont.

Closing Centennial Events for KSKJ

The Ohio American Slovenian Catholic Union (KSKJ) Federation will have its closing Centennial Mass and Dinner on Sunday, October 9 at St. Vitus Church and parish auditorium, 6019 Glass Avenue, Cleveland.

The Mass and dinner will mark the end of a year's activity regarding the 100th Year Anniversary of the founding of KSKJ.

During the course of the year the following events were sponsored and/or participated in by KSKJ: Cultural Program featuring the Slovenian chorus of "Peca;" hosting of breakfast/brunch of the first U.S. Ambassador to the Republic of Slovenia, the Honorable Allan Wendt; annual picnic at Slovenska Pristava; two-week trip and tour to Slovenia; and observation and coordination of the Marian Day in conjunction with the blessing of the newly completed Marian Chapel in St. Vitus Church.

KSKJ concluded its 33rd National Convention in Joliet, Illinois in August, 1994.

Founded by immigrant Slovenians in the United States, KSKJ today has an estimated 30,000 members in 16 states with over \$100,000,000 of life insurance-in-force.

The closing theme is: "Celebrating Faith, Family, and Financial Responsibility."

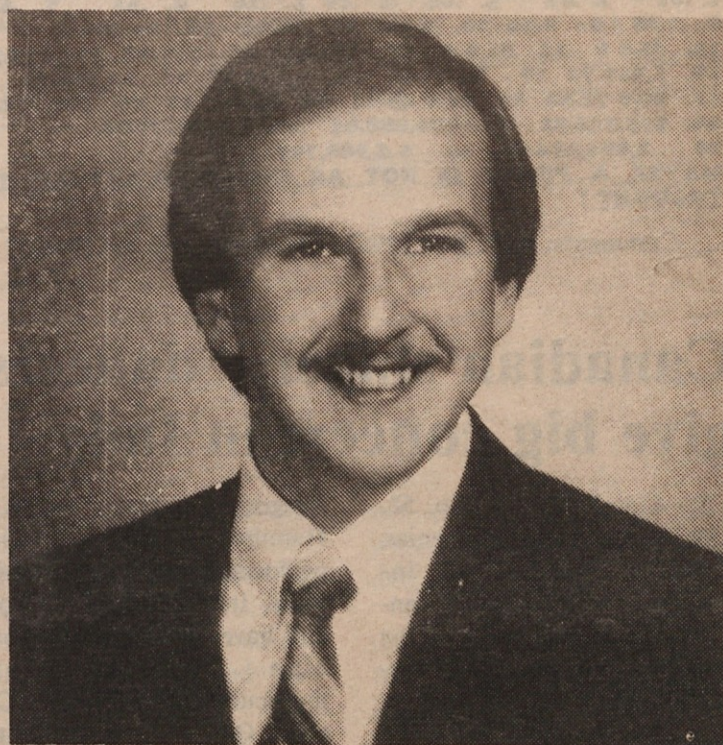
Auxiliary Bishop A. Edward Pevec, vicar general, eastern region, diocese of Cleveland, will be the principal celebrant. Assisting Bishop Pevec will be various clergy and laity from the diocese of Cleveland.

The Mass will be at noon. A dinner will follow the Mass. Julia Zalar is coordinating the dinner with her efficient staff.

The featured speakers will be Father Joseph Yelenc, TOR, national spiritual director, KSKJ, and Mr. Eugene Kogovsek, national president, KSKJ.

For ticket information contact Joseph Hocevar at (216) 881-9586. Tickets must be purchased in advance. No tickets will be sold at the door. Tables of eight may be reserved. Cost is \$20.00 per ticket.

This will be a once-in-a-lifetime event with a surprise Centennial Cake for all attendees prepared by the famous baker, Mrs. Ann Tomsick.

Zevnik passes Ohio embalmers test

Joseph (Joze) Zevnik has been licensed by the Ohio Board of Embalmers and Funeral Directors to practice in the state of Ohio.

Joseph Zevnik takes great pride in his Slovenian heritage; he speaks and writes Slovenian fluently. He often amazes people when speaking Slovenian and then tells them he was born right here in Cleveland, Ohio. He attributes his language skills to his parents' strong Slovenian upbringing. His father, the late Frank Sr. was from Velike Lašče and his mother Pauline (nee Kobal) is from Marija Devica v Polju in

the outskirts of Ljubljana. Both parents came to America in 1950.

Mr. Zevnik attended St. Vitus School, St. Joseph High School and graduated from John Carroll University, University Heights, Ohio. He attained two BSBA degrees in Accounting and Marketing.

He resides in Wickliffe, Ohio with his wife Linda and two children, Stephanie Lynn 3, and Joseph Simone, 4 months.

Mr. Joe Zevnik is presently employed by Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Rd., Willoughby Hills, OH 44094, phone: 944-8400.

Glasbena Matica travels toward fall concert in Oct.

Glasbena Matica members traveled near and far during their brief hiatus from rehearsals. Alas, all things come to an end and rehearsals are in effect each Monday evening, 7:30 p.m. at the Slovenian National Home at E. 65th and St. Clair Ave.

Countdown until the fall concert has already begun and the date is set for October 16. Not too far off for another stellar musical production that takes much preparation and the wholehearted participation by all Glasbena members to ensure a concert worthy of Glasbena's reputation.

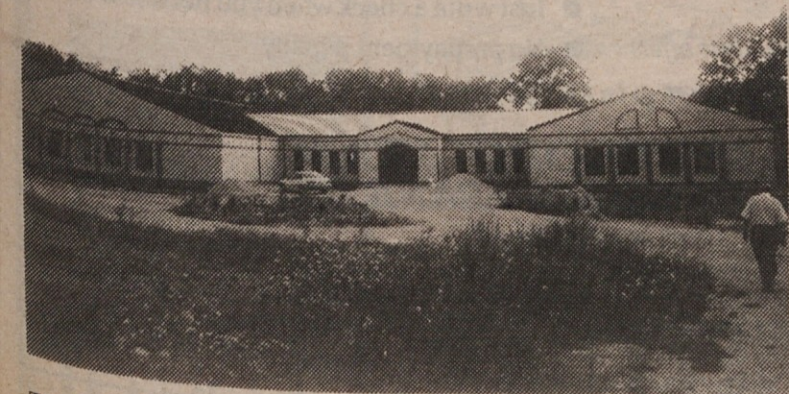
An incidental note of interest to our readers is that Glasbena Matica presented a few songs in honor of Dr. Ronald Sega, our space shuttle astronaut of Slovenian descent. Glasbena Matica sang at the dinner to honor Dr. Sega at the Slovenian National Home on June 26. It is always gratifying to point out the Slovenian success stories that

occur so often. We congratulate Dr. Sega on his accomplishments and may he enjoy many more.

Another special event revolved around our very own affable Eddie Kenik. Glasbena Matica toasted and sang for Eddie at the festivities honoring this favored singer of songs. Eddie's party was also held at the Slovenian National Home. When it comes to the Slovenian songs that are so toe-tapping wonderful, Eddie really puts the music across.

Now however, with vacations behind us and the waning days of summer already here, it is time to resume the rehearsal schedule. Park those traveling shows, dust off those vocal cords and come together on Monday nights because a concert is underfoot and much work needs to be done. From now on think rehearsal, rehearsal. See you on Monday at 7:30 p.m.

Betty Resnik
Publicity

The outside walls and the cement foundation plus some plumbing pipes are installed in the Slovenian Cultural Center in Lemont, Illinois.

100 WORDS MORE OR LESS BY JOHN MERCINA

MILLIONAIRE IN 30 DAYS!
AN OLD "RIBENCAN" BY THE NAME OF "JANEZ" MADE THE FOLLOWING BUSINESS DEAL WITH A MUCH YOUNGER COMPANY PRESIDENT: "PAY ME ONE PENNY THE FIRST DAY AND DOUBLE THE AMOUNT EVERY DAY FOR THIRTY DAYS. AT THE END OF THIRTY DAYS, PAY ME THIS AMOUNT AND I WILL WORK FOR YOU FOR THE NEXT THREE YEARS AT NO ADDITIONAL COST TO YOUR BUSINESS." THE PROPOSAL WAS SIGNED AND WAS LEGALLY BINDING. HERE IS THE AMOUNT EARNED BY "RIBENCAN", COMPOUNDED ON DAILY BASIS, FOR A PERIOD OF THIRTY DAYS:

1. .01	2. .02	3. .04	4. .08	5. .16	6. .32	7. .64
8. 1.28	9. 2.56	10. 5.12	11. 10.24	12. 20.48	13. 40.96	14. 81.92
15. 163.84	16. 327.68	17. 655.36	18. 1,310.72	19. 2,621.44	20. 5,242.88	21. 10,485.76
22. 20,971.52	23. 41,943.04	24. 83,886.08	25. 167,772.16	26. 335,544.32	27. 671,088.64	28. 1,342,177.28
29. 2,684,354.56	30. 5,368,709.12					

MAYBE A PENNY IS NOT AS INSIGNIFICANT AS YOU THOUGHT!

Comments: P.O. Box 99957, Cleveland, OH 44199-0957

Canadian singers, dancers give big concert in Indy

St. Aloysius Lodge No. 52, KSKJ, and the Slovenian Cultural Society of Indianapolis are happy to announce a performance of the Hamilton - Wentworth Slovenian Cultural Society Slovenian Choir, and the Soča Slovenian Folkloric Dance Company from Hamilton, Ontario, Canada, in Indianapolis on Saturday, September 24.

"Slovenski Večer" is sponsored by members of both societies as a fund-raising benefit for Holy Trinity parish, the home parish in Indianapolis. The ninety-minute performance will be followed by a polka dance. The site of the performance is Bockhold Hall, directly across from Holy Trinity Church, and it begins at 7 p.m. Tickets are \$15 single, or \$25 for a couple.

The Hamilton Wentworth Slovenian Cultural Society Slovenian Choir serves also as the parish choir for St.

Gregory the Great parish in Hamilton, Ontario. The choir performs traditional Slovenian songs in four part harmony and have performed at Slovenian festivals and multicultural events in Ontario, Quebec, and the United States. Within the Slovenian choir is the men's choir "Majolka" which has been in existence for over 25 years and still has four of its original members.

The Soča Folkloric Dance Company consists of Slovenian youth who are proud to preserve their cultural heritage. Accompanied by recorded music, Soča performs traditional dances and songs in authentic replicas of costumes from the various regions of Slovenia including Gorenjska, Primorska, Prekmurje, Bela Krajina, and Stajerska. Soča has performed throughout Ontario and Quebec, and in Cleveland, Chicago, Washington, D.C.,

and in New York's Lincoln Center. Last year it celebrated its 25th anniversary with a performing tour of Slovenia where 32 dancers performed at 11 venues in 14 days. We are happy to have them all come to Indianapolis.

Everyone is invited to join us in Indianapolis for this much anticipated performance. Your admission ticket will also serve as a chance in a drawing for two free round trip air fares (from Chicago or New York) to Ljubljana, compliments of Austrian Airlines.

For those unable to attend, but would like a chance in the drawing, you can participate by sending a check for \$20 made payable to St. Aloysius Lodge No. 52 KSKJ to: 1652 Fisher Avenue, Indianapolis, IN 46224. For more information please contact Paul Barbarich (317) 244-4816 or Tina Dawnorowicz (317) 925-8717.

Seawind cruising in the Caribbean

Seawind Cruise Line offers an exclusive seven night cruise to Aruba, Curacao Grenada, Barbados, and St. Lucia — the South Seas of the Caribbean, with free air to Aruba from 38 U.S. cities including Cleveland.

Board the Seawind Crown in Aruba for a classic cruise that could also include up to seven nights free at LaCabana — Aruba's newest and most complete resort — before or after the cruise.

The Seawind Crown, refurbished in 1989, has a long history in the service of Europe's most discerning travelers. With just 624 berths, the Crown was designed for spacious comfort on transatlantic voyages. Roomy cabins feature generous closets, wide vanities and huge mirrors, color TV, mini-

fridges and hair dryers. Count on the Seawind Crown for a great itinerary, delicious food, and fun-filled excursions to the most beautiful ports where travelers will have plenty of time to relax, enjoy the beaches, volcanoes, waterfalls, rain forests, history, art, shopping, and friendly people.

If the Seawind Crown is calling you — call Euclid Travel at 261-1050 today to book your visit to a true paradise. And, save up to \$500 by purchasing your cruise 60-days or more in advance. Remember cruising is the best value for your travel dollar.

In Memory

Dragica Pust, Cleveland, Ohio donated \$25.00 to the "Ameriška Domovina" in memory of her husband, Milko Pust.

Whether you like your winters hot or cold...
Let us help you plan your winter get-away now!

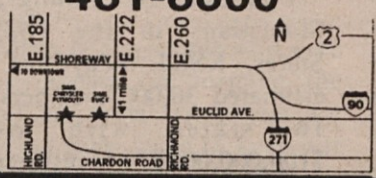

Corporate ■ Leisure ■ Groups ■ Cruises

22078 Lakeshore Boulevard ■ Euclid, Ohio ■ 44123
216-261-1050 ■ FAX 216-261-1054 ■ 800-659-2662

BUICK
21601 EUCLID AVE
481-8800

SIMS
EUCLID

CHRYSLER • PLYMOUTH
20941 EUCLID AV
692-3900

TOLL FREE
1-800-688-SIMS
(7467)

300,000 WINNERS A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call the Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

INTRODUCING

METRO EQUITY LINE

THE COMMON SENSE HOME EQUITY LINE WITH A FIXED RATE

8.25 % APR

- Interest is usually 100% tax deductible (consult your tax advisor)
- No annual fee for the first year
- Closing costs waived (limited time offer)
- Just write a check when you need money
- No prepayment penalty

Call or stop in for full details

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Great Banking Values!

• Bainbridge543-2336	• Cleveland Hts.371-2000	• South Euclid291-2800
• Chesterland729-0400	• Euclid731-8865	• Willoughby Hills944-3400
• Cleveland486-4100	• Pepper Pike831-8800	• Corporate Headquarters646-1111
	• Shaker Hts.752-4141	

METROPOLITAN SAVINGS BANK OF CLEVELAND

12-day trip to Poland

by Rev. Bernard Horzen
ST. BEDE ABBEY, Peru,
Illinois. — We had a wonder-
ful 12-day trip to Poland
visiting some 10 cities with a
local group of 23 people from
LaSalle-Peru, Illinois.

We left Chicago's O'Hare
airport late afternoon on June
10 on a Lot Polish Airlines 747
Boeing plane. This non-stop
flight direct to Warsaw took a
little over eight hours. Since
Warsaw time is seven hours
ahead of ours, we arrived in
the capital city about 10 in the
morning on June 11. We made
our financial declarations and
went to our hotel in a shining
new Mercedes air-conditioned
motor coach.

After checking in at the hotel
and freshening up, many went
to Old Town for some
shopping.

At 6 p.m. we celebrated
Mass in a nearby church. Then
we had a wonderful welcome
dinner at our Victoria Hotel.
Later that evening, our group
went to an excellent produc-
tion of Tchaikovsky's Nut-
cracker Suite. Can you im-
agine this often Christmas
season presentation in early
June? Well, it was superb.

On Sunday, June 12 we
began with Holy Mass, had
breakfast at the hotel, buffet
style, then boarded our bus
and had a unique tour of War-
saw. We went to Old Town
where several of us bought
souvenirs at very reasonable
prices right on the street. It
was helpful to know a bit of
Polish to deal with the native
vendors.

There were beautiful
wooden chess sets, dolls dress-
ed in native costumes in
various sizes, many kinds of
wood religious sculptures,
lace, embroidery pieces and
crystal. We next stopped at the
Ghetto memorial site and on
to the Jerzy Popieluszko
monument for the martyred
Solidarity priest. St. Stanislaus
Church there was crowded at
one of its Sunday Masses.

The bus took us to beautiful
Lazienki Park and the

beautiful Chopin monument
with the composer seated at
his piano. Lunch took place in
a famous Polish restaurant
and the food was plentiful and
delicious.

The afternoon saw us at the
Royal Castle, former residence
of the Polish kings. Although
there are almost 100 rooms in
this castle, we visited about 50,
and found each one more
beautiful than the last, with
paintings, crystal chandeliers
and rich tapestries. The pre-
sent castle was damaged dur-
ing World War II, but restored
to its former beauty. A
folklore concert that evening
was well done by a profes-
sional group of musicians,
singers and dancers.

On Monday, June 13 we left
Warsaw and journeyed toward
Cracow, but stopped to spend
a half day at Jasna Gora
monastery where we
celebrated Mass and venerated
the famous Black Madonna
icon above the main altar. The
14th century monastery and
church were not damaged dur-
ing the war and are well
preserved. A beautiful
museum containing gifts from
princes and kings, as well as
from bishops and popes takes
your breath away because of
its variety and beauty.

We were given a personal
tour by Pauline Father Simon,
who spoke fluent English. The
gift shop had a great variety of
souvenirs, and most of our
group purchased religious
articles at reasonable prices.

In Cracow on Tuesday,
June 14, we went to the Wawel
Castle with its Gothic
cathedral, royal chambers,
and striking Arras tapestries.
The afternoon was spent in
Old Town where we bought
numerous wooden sculptures
and crystal. In Cracow there
are many buildings of
historical and architectural
interest.

On Wednesday, June 15, we
left Cracow and traveled to the

scenic city of Zakopane,
sometimes called the
Switzerland of Poland. We
went up into the mountains by
rail car, and hiked in the
Tatras and viewed the
beautiful forests. Almost all
buildings in Zakopane are
made of wood. The natives,
called Hilanders, do their own
building and constructed the
parish church, Our Lady of
Fatima. We celebrated Mass
and admired the many ex-
quisite wood carvings, in-
cluding the 14 stations of the
cross and the Last Supper. A
large sculpture of Pope John
Paul II adorns the front of the
church.

We visited a wood carver's
shop and purchased some of
his beautiful carvings. Knitted
sweaters for men and women
were available for purchase at
modest prices. That evening
we returned to Cracow and its
Holiday Inn for lodging.

En route to Wroclaw on
June 16, we stopped for a half
day tour of Auschwitz. It is
the site of the concentration
camp where unspeakable hor-
rors occurred and thousands
lost their lives in the
crematoria. We had an
excellent guide with 20 years
experience.

Several rooms are worthy of
note. One contained suitcases
of the men and women killed
in the gas chambers. Another
contained their shoes; still
another pots, pans, kitchen
utensils, etc. A fourth room
contained women's hair cut
off the dead women before
their bodies were put in the
crematorium. This hair was
sold to weavers and incor-
porated in cloth fabric.

The conditions in the camp
were far from sanitary, the in-
dividual quarters small and
confining. The small cell of
Fr. Maximilian Kolbe was on
display and contained a bou-
quet of roses. We visited
several cell blocks. Pictures of
the prisoners formerly housed

there were on the walls and
identifiable. All of this was a
tremendously moving ex-
perience. One could hardly im-
agine how civilized people
could commit such atrocities.

On Friday we admired the
medieval architecture of the
buildings in Wroclaw. Among
them were the 13th century
Town Hall, the Gothic
Cathedral and the awesome
diorama depicting the battle of
Raclawice. Our English speak-
ing guide really knew his ar-
chitectural styles and waxed
eloquent in describing the
beautiful buildings.

Next we went to Poznan,
which had just completed an
international trade show. This
city, both historic and
modern, boasts a striking
Renaissance Gothic Town
Hall, Gothic and Baroque
churches, and neoclassical
palaces.

On Saturday afternoon we
were privileged to visit an
underground centuries-old salt
mine. A gifted young lady was
our guide, and she was
knowledgeable and im-
pressive. That evening, we had
the opportunity to travel to the
woods by horse carriage. Once
there, we were served a pepper
type drink, roasted kielbasa on
the wood fires, and listened to
sweet music from a Poznan
professional group of musi-
cians. We sang and danced un-
til a very late hour.

Before arriving in Poznan
we stopped at Torun to visit

the Nicholas Copernicus home
and museum. Copernicus is
Poland's most famous scien-
tist, and is one of its proudest
boasts.

Gdynia, Sopot and Gdansk,
a tri-city complex was our next
stop.

Gdansk is the oldest, and
Gdynia the youngest. Gdynia
is a harbor town and a major
seaport with beautiful
beaches. Sopot is an Old
World resort with grand
hotels, boardwalks, beaches
and resort pleasures. Gdansk
is a marvelous restoration of a
medieval port. It has a stunn-
ing Town Hall, Neptune
Fountain, Gothic churches,
Solidarity monument, roman-
tic alleys and breezy harbor
promenades. There you will
find part of the Baltic Sea.

Our tourists purchased
amber, silver and lace and we
returned to the Europejski
Hotel in Warsaw for a
delicious Polish Smorgasbord
with pierogi, galumpki, kishka
and other fine foods.

To climax our dinner and
the trip we had a professional
folklore concert in this hotel,
sang, danced and really lived it
up.

The next morning we saw
Lech Walesa accompany the
Prime Minister of Ireland,
who placed a wreath on the
tomb of the Unknown Soldier
in Warsaw Square.

We left Warsaw at 1 p.m. on
a Lot Airlines plane and arriv-
ed home that same evening. It
was a fabulous trip; well
organized, relaxing and
reasonable in cost.

OHIO CITY MATTRESS SALE!!

SAVE UP TO 70% OFF DEPARTMENT STORE PRICES.

Are you confused when you're looking for bedding? Are sales people throwing out names like gentle firm, x-tra firm, super firm, luxury plush firm, jumbo plush, amish bilt, 12 gauge, etc? Come into Ohio City & we'll make it easy for you to buy a new set of bedding & save you money!

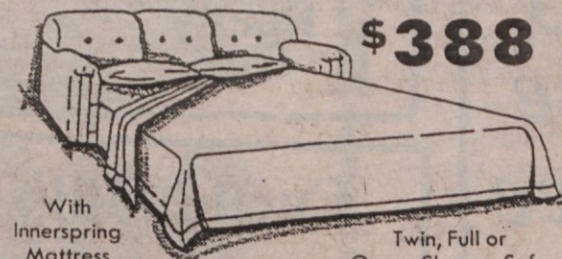
TWIN MATTRESS OR BOX SPRING	\$57
QUEEN SIZE SETS-QUILTED	\$197
PILLOW TOP QUEEN SETS	\$299
BUNKED BED MATTRESSES	\$49

DAY BEDS \$179

Includes...
Flat Spring & Mattress

ANY SIZE SLEEPER SOFA \$388

With Innerspring Mattress

Twin, Full or Queen Sleeper Sofa

Loft Style BUNK BEDS \$299.

Includes...
4 Dr. Chest

Mon., Wed., Fri. 10-8 Tues., Thurs., Sat. 10-6 Sun. 10-4

OHIO CITY FURNITURE

708 E. 185th Street 531-6191

4329 Lorain Ave. 631-4445 90 Days same as cash • Free Lay-a-way

FREINDLY SERVICE SINCE 1928

RUDY'S

Quality Meats Inc.

31728 Vine St.,
Willowick

943-5490

TOP QUALITY MEATS at REASONABLE PRICES

PORK LOIN ROASTS	\$ 1 79
Loin End 2½ lb. avg. wt.	lb.
Sliced into chops free	
SKIN ON WIENERS	\$ 2 49
	lb.
BEEF - ¼ LB SUPER DOGS	\$ 2 49
	lb.
DAISYFIELD LEAN - SMALLER SIZES	\$ 1 99
PORK SPARE RIBS	lb.
FRESH GROUND BEEF PATTIES	\$ 1 99
	lb.

Choice Beef - Steaks Of All Kinds - Steaks All Sizes - Cut To Order For Grilling

Lean & Tender - Great On The Grill

Pork Shoulder	\$ 1 69
Pork Steaks	lb.

We Make The Best - Hot Or Mild

Italian Sausage	\$ 1 79
	lb.

AMELIA NOVAK
 Amelia Novak (nee Erzen), 93, passed away in the Slovene Home for the Aged on Monday, August 15th.

She was fondly known as Millie, the Noodle Lady by her many friends. Her noodles were prized possessions, often highly sought by those who had tasted them before. In particular, she made noodles for the St. Mary's Altar Society fund-raising events and the Collinwood Pensioners. She welcomed people into the neighborhood by giving them packages of her home-made noodles. Rev. John Kumse, pastor of St. Mary's church, recalls being welcomed to the Collinwood neighborhood by Millie with her prized noodles.

Amelia was born in Sodrazica, Slovenia. She was a member of St. Mary's Altar and Rosary Society, Macabees, Carniola Hive, AMLA No. 22 and Holmes Ave. Pensioners.

She was the widow of Anton who died in 1975; the mother of Millie (dec.); sister of Stanley Erzen, Mamie Stitt (Florida) and John (dec.).

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. last Thursday where services were held Friday, Aug. 19 and at St. Mary Church (Holmes Ave.) at 9:30 a.m. Interment in All Souls Cemetery.

Contributions in her memory to St. Mary Church or the Slovene Home for the Aged would be appreciated by the family.

CARST-NAGY
Memorials
 15425 Waterloo Rd.
 481-2237
 "Serving the Slovenian Community."

FRANK A. ZITKO
 Frank A. Zitko owned Mihcic Cafe on E. 71st St. for 26 years.

The cafe as known among musicians for its annual Thanksgiving eve jam sessions. Mr. Zitko played the accordion with Zeke and Charlie and Friends Band, often entertaining at weddings and local festivals. The band recorded Slovenian folk songs.

He backed several softball and baseball teams.

Mr. Zitko, 66, died Monday, Aug. 15 of a heart attack while working in the back yard of his home.

He was a carpenter and worked for local contractors, retiring in 1970. He enjoyed doing carpentry at home.

He was born in Cleveland. He attended St. Vitus Catholic School, East Technical High School and graduated from Max Hayes High School, where he received a journeyman's license in carpentry.

He worked at Cleveland Clinic for eight years as a facilities engineer.

Mr. Zitko was a member of St. Vitus Catholic War Veterans and a social club with which he and his wife traveled extensively.

He is survived by his wife, Dorothy; son, Frank J. of Cleveland; daughter, Susan of Willoughby Hills; two grandchildren; a brother and a sister.

Services were Thursday, Aug. 18, Mr. Zitko's 43rd wedding anniversary at 9:30 a.m. in St. Vitus Catholic Church.

Arrangements by Zele Funeral Home.

Al Koporc, Jr.
 Piano Technician
 (216) 481-1104

Man's final farewell is a blast!

NOTE: Found this clipping in local New Jersey paper, many people don't know who Slovenians are: Quite surprised to see it.

Enclosing a \$20.00 donation in memory of **Val and Mary Maleckar** of Forest City, Pa.

—Paul Dennis

S.N.P.J., Pa. — Human ashes have been tossed overboard and out of planes. Brian Kelley took it a step further, arranging to have his ashes loaded into a fireworks shell.

Kelly, a fireworks handler, went out with a bang Friday night (Aug. 12) during the grand finale at a convention of fireworks technicians about 40 miles northwest of Pittsburgh.

As he was dying in Michigan last month of complications from intestinal surgery, he expressed his wishes to family members.

"He got this big smirky smile on his face and said, 'I just want to be a big fire-cracker,'" said sister Beth Hill of Detroit, one of 22

relatives at the convention.

Kelly, of suburban Detroit, had worked at Independence Professional Fireworks shop in Osseo, Mich., for six years.

His boss, Mary McCavit, recently rolled up his ashes in a 12-inch round shell that exploded into red and green stars. Two silvery comet tails trailed the shell.

McCavit said many fireworks assemblers want their ashes rocketed skyward when they die.

"This is something they love," she said.

About 10,000 people watched the grand finale in S.N.P.J., which stands for Slovenska Narodna Podporna Jednota, the Slovenian society that founded the community.

In Touch

Enclosed is a \$35.00 check for renewal of *Ameriška Domovina* and a \$10.00 donation toward printing. I enjoy the paper very much because it keeps me in touch with my heritage. Keep up the good work for many more years.

Mary Mora
 Forest City, Pa.

Fr. Roberts visits Ameriška Domovina

Father Ralph Roberts, a Euclid native, is on vacation from priestly duties in Slovenia. A member of the Blessed Sacrament Fathers, he just finished his assignment at St. Jernej parish in Kočevje. Travelers to Slovenia this summer with the KSKJ Centennial Tour by chance almost literally bumped into him at Kočevje rog where he was coming down from the Mass-site to the parking area. Upon recognizing the priest and chatting awhile, he invited everyone to see his nearby parish. Which we did.

Next week he will be heading back to Slovenia, but this time to a parish in Kranj.

He is now on vacation, having visited Lemont, Illinois last weekend. Currently he is staying with his brother at 11704 Fordham Rd., Garfield Heights, OH 44125.

Father Ralph visited the American Home and toured the printing facility on Monday afternoon. He fondly recalled being a newspaper carrier for *Ameriška Domovina* in the Euclid, Ohio area from 1942-1949.

LOOKING FOR TONY CARUSO?

WE FOUND HIM AT HIS

TONY'S OLD WORLD PLAZA BARBER SHOP

664 E. 185th

HAIRCUTS

\$3.00

MON.-FRI.

7:30AM-5:30PM

SAT.

7:30AM-5:00PM

531-6517

Look What's Cooking

EXPERIENCE ALBIES HOSPITALITY & CUISINE

"Cooking With 'You in Mind'"

- Home Made Muffins • Daily Soups • Catering
- Daily Specials in Our Parents Tradition

Albert Somrack
 Owner/Manager
 26250 Euclid Ave.
 Euclid Office & Medical Plaza
 Euclid, Ohio
 Hours: Mon.-Fri. 8 am-4 pm
 289-0836

Visit Us At

Hilltop Village

A RETIREMENT COMMUNITY

- Private garden apartments
- No endowment or entrance fee
- 24 hour security
- Planned activities
- Free transportation
- 24 hour Emergency Pull Cord
- Free Laundry Facilities
- Nutritious Meals

Call Today for a Brief Tour and Free Lunch
 25900 Euclid Avenue • Euclid, Ohio 44132
 (216) 261-8383

A
 Very
 Nice
 Place
 to
 Live!

Larry Korosec
 REALTOR®

30800 Lakeshore Boulevard
 Willowick, OH 44095-3606
 Office: 216 585 2100
 216 946 5834
 FAX: 216 585 4310
 24-Hour Hotline: 216 951 6646, Ext. 6239

Euclid Ohio Beverage

635 E. 200 St., Euclid, Ohio 44119
 We have various Slovenian fine wines & Lottery
 Come and visit us and choose from a large selection of imported wines. We also recommend our fine quality Ohio wines featuring Chalet Debonné of the Debevc family.

James V. Debevec, left, president of The Frances and Jane S. Lausche Foundation, presents Archbishop Dr. Alojzij Šuštar with a check in the amount of \$5,000 for the Bishop's School in St. Vid, Slovenia. At center is the foundation's secretary, Madeline D. Debevec, and at right is Rev. Joseph Božnar, pastor of St. Vitus parish in Cleveland. The presentation was given in Ljubljana at the archbishop's reception given to the 80 members of KSKJ on their tour of Slovenia in June.

(Photo by Ray Zak)

Bishop Baraga pilgrimage from Cleveland

The Bishop Baraga pilgrimage departure for the Labor Day weekend to Sault Ste. Marie, Ontario, Canada, is as follows:

Friday morning, Sept. 2nd. Our bus will arrive at St. Mary's Church on Holmes Avenue at 7:30 a.m., where your luggage will be loaded immediately. We will attend Mass at 7:45 for a safe trip. After Mass we go on board and hopefully depart by 8:30 to St. Clair Avenue and E. 60 St. to pick up the remaining passengers.

St. Clair passengers are requested to meet at Sheliga Drug not later than 8:30 a.m.

Bishop Baraga co-postulator
Rev. Fr. Victor Tome

Jane Royce

With great sorrow, Alyce Royce and Vicki Svete announce the death of their sister Jane Royce (DeeDee to her family) on Saturday, August 13th at Meridia Huron Hospital.

Jane worked as a waitress for about 45 years, starting during her late 20's at Stouffer's and finally retiring from Highbee's, Severance Center, at the remarkable age of 73.

She was a founding and long-serving member of the AMLA Martha Washington lodge, and a long-serving member of the American Slovene Club, and a treasurer at one time, active in both organizations until she entered the hospital on June 26th.

All her life, Jane was a devoted sister, aunt and friend; she will be sorely missed by all those who loved her.

Friends called at Brickman's Funeral Home, 21900 Euclid Ave. on Monday, August 15th, which was Jane's 87th birthday. Her funeral Mass was at St. Robert's Church on Tuesday, August 16th. She is buried in Lakewood Park Cemetery.

Slovenian taught in Mayfield

The office of Mayfield Adult Community Education & Recreation (6116 Willson Mills Rd.) will be offering a Slovenian language course for beginners. It will be held on Mondays from 7 to 9 p.m. starting on September 19 and ending November 7.

The class will be taught by Marjeta Z. Novak.

Since I also teach at the St. Vitus Slovenian School, I have discovered that many parents of the pupils are interested in such courses.

For more information, you may contact the Mayfield Adult Community Education & Recreation at (216) 442-1079.

—Marjeta Z. Novak

Adopting a more healthful lifestyle is like hitting the brakes on an out-of-control car. You just have to hope you started early enough to avoid a crash.

Coming Events...

Saturday, Aug. 27

75th Anniversary Dinner Dance of Collinwood Slovenian Home.

Sunday, August 28

Collinwood Slovenian Home Homecoming.

Monday, Sept. 5

Labor Day Picnic in Millvale, Pa., for benefit of Violet Ruparcich radio program. Dick Tady orchestra at 4 p.m.

Saturday, Sept. 10

Singing society Korotan holds dinner-dance at Slovenska Pristava with steak and boneless breast of chicken dinner from 5-8 p.m. Ensemble Stan Mejac Orchestra.

Sunday, Sept. 18

Vinska Trgatev (Grape Festival) at Slovenska Pristava.

Sunday, September 18

St. Vitus Altar Society Chicken or Roast Beef full course dinner including soup, in St. Vitus Auditorium, 11:30 a.m. until 1:30 p.m. Donation \$8, children under 12, \$4.00.

Sunday, Sept. 25

Annual Fall Brunch by the Friends of the Slovenian National Home.

Sunday, Oct. 2

Upstairs Downstairs Benefit Dance sponsored by George Knaus from 3 - 9 p.m. Euclid Slovenian Society Home featuring Joe Toriskie, Del Sinchak, Joe Lizar, Frank Stanger, and Walter Ostanek. Call (216) 481-9300.

Sunday, Oct. 9

AMI A Clambake (steak or bake) at AMI A Recreation Center. Music by Johnny Vadnal Orchestra.

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

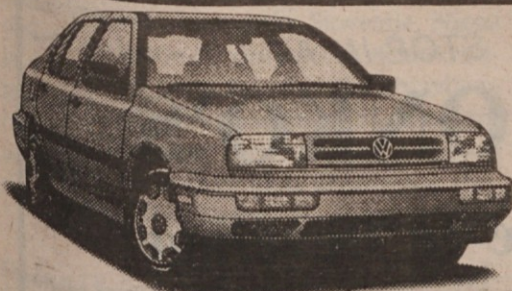
BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

1995 VOLKSWAGEN JETTA

- 4 Door
- AM/FM Stereo Cassette
- Air Conditioning
- Cruise Control
- Power Sunroof
- Alloy Wheels
- Stock #1135

\$16,660

1994 VOLKSWAGEN GOLF

- 4 Door
- GL
- Automatic
- Air Conditioning
- AM/FM Stereo Cassette
- 10 Year/100,000 Mile Warranty
- Stock # 90682

\$14,880

ED PIKE

Open Mon. & Thurs. Till 9 pm Tues, Wed, Fri. & Sat. Till 6 pm
9447 Mentor Ave., Mentor, Ohio 942-3191 • 357-7533

Home Federal Proudly Announces its New
EquiKard, Home Equity Lines of Credit...

With a rate you can

Build On,
Fly On,
Dream On,
Drive On,
Lean On,
Rely On...

6.25% APR
First 6 Months Fixed Rate*

7.75% APR
Variable Rate after first 6 Months**

HOME

Federal Savings Bank

Before you decide on a Home Equity Loan, Call Home!

We've designed our Home Equity Loan Programs to meet your financial needs—from a simple one-time loan request, to a revolving line of credit of up to \$150,000.00

EquiKard.

It's easy to apply for...

easy to use... and easy on the budget.

FDIC INSURED

For an immediate application
Call 348-2800
or visit any Home Federal location.

*For a limited time, a discount of 1% off the fully indexed rate will be available for a period of 6 months. **After the initial 6 months the APR for credit lines with a loan to value ratio of 80% as of April 20, 1994 was as follows: 8.75% on credit lines of \$5,000-\$24,000; 8.25% on credit lines of \$25,000-\$49,999; and 7.75% on credit lines of \$50,000 or more. The APR may vary but will not exceed 16%. There is a \$35 annual fee charged on the EquiKard Level II Program. A \$95 application fee—waived if initial draw amount is \$5,000 or greater. If you choose to cancel your EquiKard within the first 24 months, a \$250 fee will be assessed and \$40 thereafter. A balloon payment is required in ten years. Property insurance is required. All applications subject to credit report, property appraisal and title exam.

Labor-Day Picnic in Pittsburgh

The "Songs and Melodies of Beautiful Slovenia" radio program of Pittsburgh, Pa., will hold its 7th annual fund-raising picnic on Labor Day, Monday, Sept. 5th at the Croatian Center, 12 noon to early evening in Millvale, Pa.

Producer and broadcaster of the Slovenian hour is Violet Ruparcich who began the program nine years ago.

It can be heard every Saturday over station WEDO /McKeesport-Pittsburgh from 5 - 6 p.m. located at 81 on the AM radio dial.

All proceeds are earmarked for broadcasting expenses

The musical entertainment, non-stop, begins at 1:30 with the popular Pittsburgh Friday-Niters, tamburitans under the direction of John Grgurich.

Slovenian button-box accordion music will resound from "under the trees" as local musicians gather to jam together. They're being organized under the leadership of Fred Stubert. All musicians are invited to join the fun.

At 4 o'clock the popular Dick Tady orchestra takes to the stage. Their vast repertoire

provides a variety of tempos along with the polkas and waltzes and novelty numbers.

A Slovenian picnic would not be complete without good food and refreshments. Special "kranjske klobase" have been made from a family recipe that goes back four generations. In addition, roast pig and barbecued lamb along with roasted chicken will also be available.

The authentic delicacies such as walnut potica, krofe, flancite and strudels will also grace the menu.

Consider this your personal invitation to join me on Labor Day.

—Violet Ruparcich

Steak-Chicken at Pristava

Singing Society Korotan will sponsor a dinner-dance at Slovenska Pristava on Saturday, September 10. Featured will be steak & boneless breast of chicken dinner from 5 - 8 p.m. Ensemble Stan Mejac Orchestra provides the music.

Winners

The winners of the St. Mary's (Collinwood) picnic raffle held Sunday, Aug. 14 were:

- 1st: Herman Doerfer
- 2nd: Tillie Spehar
- 3rd: Stan Slavec
- 4th: Mary Mohar
- 5th: Mary Laurich
- 6th: Chet Zgodinski
- 7th: Emilie Kersman
- 8th: Milena Starlein
- 9th: Maryann Mlinar
- 10th: Mrs. Joe Skravec
- 11th: Jonathan Manger
- 12th: Jennie Russ
- 13th: Agnes Tome
- 14th: Greg Clack
- 15th: Anthony Tolar
- Afghan: Annie Grikelis
- Basket: Breda Ribic
- Wine: Mr. Jereb
- Whiskey: A. Cencic
- Whiskey: Zora Kocin
- Flowers: Ed Dejak

Appreciation

Enclosed is a check for \$35.00 for the subscription and \$10.00 in appreciation to Josephine Debevec for our first subscription. We enjoy reading and look forward to the "Ameriška Domovina" every week.

M/M Jack Gruden
Millersburg, Ohio

Standing in front of a 300-year-old Linden tree in Unec, Slovenia, Notranjska region, in front of the 300-year-old St. Martin's church, are Rev. France Vidic, Tony Petkovsek, and Keil Conley, Bill Hraster's grandson.

In Loving Memory

OF THE 13th
ANNIVERSARY OF

Mary Branisel

who passed away on
Aug. 28, 1981

Upright and just in all her
ways,
Loyal and true through all
her days,
Silently suffered, patiently
bore;
God took her home to suf-
fer no more.

Sadly missed by
Frank, husband;
Nancy, Frances and James,
children, grandson Alan

Euclid, Ohio, Aug. 25, 1994

The Country Place. It feels like home.

We offer the highest quality nursing care and rehabilitation services in a homelike, scenic setting. And we're conveniently located just off I-90.

- Short- & Long-term Nursing Care & Rehabilitation
- Physical, Speech, and Occupational Therapy
- Adult Day Care
- Respite Care
- Alzheimer Care
- Social and Recreational Programs
- Medicare and Private Insurance Accepted

Wickliffe Country Place

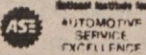
"The Community of Caring"

1919 Bishop Rd. • Wickliffe, Ohio 44092
(216) 944-9400

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

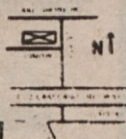
DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

EAST 200 SUNOCO
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

470 E. 200 ST.
MON-FRI 6 AM-11 PM
SAT 7 AM-11 PM
SUN 9 AM-5 PM

Joe (Jože)
Zevnik
Licensed
Funeral
Director

The Dan Cosic FUNERAL HOME

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Pepco

PEPCO Downtown
1235 Marquette St.
Cleveland, OH 44114
(216) 881-3636 Phone
(216) 881-1114 Fax

PEPCO is an Electrical
Electronics Supplies
Distributor serving the
needs of a city
on the move.

Appleton - Hoffman -
Bussman -

Cutter-Hammer - ITE - 3M
Siemens - Acme - Furnas -
Brady - Hubbell - Klein Tools

Store Hours:
Mon.-Fri. 7 am - 5 pm

Jeffrey J. Borkey —
Branch Manager

STOP IN AT BRONKO'S Drive-In Beverage

510 E. 200th St.
Euclid, Ohio 44119
— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards
Domestic and Imported Beer & Wines
— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

Dr. Zenon A. Klos
E. 185th
AREA
531-7700
Emergencies

Dental Insurance Accepted
Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St. (between Shore Carpet & Fun Services)

VESTI IZ SLOVENIJE

Papež v Sarajevu 8. septembra, v Zagrebu pa 10. in 11. septembra — Njegovo zdravje vprašljivo, prav tako razmere v Sarajevu

Kot kaže, papež Janez Pavel II. še vedno namerava 8. septembra obiskati Sarajevo. Iz srbskih krogov so prišla svarila, da bi morda bila papeževa osebna varnost v nevarnosti. Med tistimi, ki so se tako izjavili, je bil voditelj srbske pravoslavne cerkve v Sloveniji. Janez Pavel II. naj bi bil v Bosni sicer le nekaj ur. Po končanem obisku bi se vrnil v Vatikan, nato 10. septembra prišel v Zagreb. Predstavniki Vatikana so povedali, da v slučaju ponovnega izbruha spopadov med Srbi in bosenskim Muslimani v Sarajevu oz. njegovi okolici bi papež obisk odpovedal.

V Zagrebu se bo papež udeležil praznovanja 900. obletnice ustanovitve zagrebške nadškofije. (O papeževem obisku na str. 8 razmišlja novinar *Slovenca* v Zagrebu.) V teh dneh Janez Pavel II. še vedno okreva od zloma noge in je na počitnicah v italijanskih Alpah, v dolini Aoste. Tam se je med sv. mašo preteklo nedeljo očitno slabo počutil. Foto v ponedeljkovem *New York Times*-u je papeža ujel v trenutku, ko je bil na njegovem obrazu jasen znak hude bolečine, iz Vatikana pa so pojasnili, da je papež dal preveč teže na še okrevajočo nogo in da je njegovo zdravje v zadovoljivem stanju.

Tretjina poslancev parlamenta naslovia zahtevo ustavnemu sodišču glede zakona o agenciji za plačilni promet, nadziranje in informiranje — Ali je zakon ustaven?

Skupina 30 poslancev (v Državnem zboru jih je vseh skupaj 90) je konec julija naslovilo zahtevo na ustavno sodišče, naj le-ta presoja osmih členov zakona o agenciji za plačilni promet, nadziranje in informiranje. Zakon je parlament sprejel ob močnem nasprotovanju opozicijskih strank, ki so menile, da daje ta in še en drugi zakon preveč moči oz. kontrole vladi. Med strankami, ki sodelujejo v akciji zoper ta zakon, je tudi Socialdemokratska stranka Slovenije. Njena obširna razlaga o škodljivosti za demokracijo v Sloveniji obeh zakonov bo objavljena prihodnji teden. Poslanci menijo, da bi morala biti omenjena agencija samostojna in odgovorna ter podrejena le državnemu zboru. Skupina 30 poslancev je ustavno sodišče

zaprošilo, naj do končne odločitve ustavnosti spornih določb zakona zadrži izvrševanje le-teh.

— Kratke vesti —

• **SKD v dveh koalicijah** — Na redni tiskovni konferenci pretekli petek je Edvard Stanič, glavni tajnik SKD, povedal, da je stranka dala pripombe k sporazumu o skupnem nastopu na prihajajočih občinskih volitvah s strankami tkim. slovenske pomladi. Istočasno nadaljujejo SKD prizadevanje za dvostrankarsko vladno koalicijo z LDS.

• **Turistično uspešno prvo polletje** — Podatki kažejo, da utegne biti leto 1994 v turističnem oziru najbolj uspešno za Slovenijo od leta 1990. V prvih šestih mesecih letos so zabeležili 1,1 milijona gostov, od teh 290 tisoč tujih in 870 tisoč domačih, prenočitev pa je bilo 3.257.247, kar je 8 odstotkov več kot lani v istem obdobju. Med tujci po odstotkih prevladujejo Avstrijci (28,1), sledijo Nemci (23,3), Italijani (18,2), Madžari (4,1), Angleži (3,4), Rusi (3,3) in Nizozemci (2,8).

• **Krška elektrarna** — Pretekli petek so začeli z rednim letnim remontom Jedrske elektrarne Krško. Delo bo trajalo predvidoma do konca septembra. Goriva pa ne bodo zamenjali, ker je izgorelost sedanjega (že enajstega) gorivnega ciklusa približno na polovici. Težav pri remontu ne pričakujejo.

• **Začetek obiranja hmelja** — V Savinjski dolini so pretekli teden začeli obirati hmelj. Zaradi poznega padca dežja menijo, da bo hmelja letos nekaj manj kot lani ali pa bo letina v najboljšem primeru enaka lanske. V Sloveniji imajo 2.450 hektarjev s hmeljem, od tega je tretjina v zasebni lasti. V Savinjski dolini raste hmelj na 1.700 hektarjev.

• **Evropska prvakinja v skoku na višino** — Na evropskem atletskem prvenstvu v Helsinkih je 25-letna slovenska tekmovalka v skoku na višini Britta Bilač postala evropska prvakinja. Skočila je namreč 200 cm visoko, v intervjuju je povedala, da se ji zdi, da je že zdaj zmožna preskočiti letvico na višini 205 cm. Britta Bilač je sicer rojena Vzhodna Nemka, ki se je poročila s Slovencem, zato tekmuje na številnih mednarodnih tekmovanjih pod slovensko zastavo. Gotovo bo sodelovala na Olimpijskih igrah v Atlanti l. 1996.

Klavrni pogled na kuhinjo počitniškega doma Pineste v Pineti

Slovenski lastniki vendarle dobili nazaj počitniške domove v hrvaški Pineti v Istri

Pretekli teden so hrvaške oblasti izročili slovenskim lastnikom ključke do počitniških domov v istrskem obalnem kraju Pineti. Ti domovi so bili dalj časa uporabljeni kot središča za begunce iz Bosne, hrvaške oblasti so pa le-te preselili drugam in tako dovolili slovenskim lastnikom vstop v domove, ki pa so po odhodu beguncev v izredno slabem stanju, kar potrjuje foto na desni in več drugih, objavljenih v *Slovencu* pretekli četrtek. Predstavniki slovenskih lastnikov Štefan Horvat je po ogledu povedal, da v domovih prevladujeta nered in nesnaga, opremo pogrešajo, instalacije so uničene. Kot kaže, so begunci ali drugi odnesli, kar se je dalo odnesti, drugo pa uničili. Škoda naj bi bila za več kot 350 tisoč dolarjev. Lastniki bodo iskali odškodnino pri hrvaških oblasteh.

Iz Clevelanda in okolice

Slovenska pristava vabi—

To soboto zvečer ste vabljeni na Slovensko pristavo, na večerjo. Med 6. in 8. zv. bodo na voljo večerje in sicer stejokva (\$14) ali svinjsko pečenko (\$12). Za nakaznice, pokličite Marijo Leben (1-256-8938) ali Heleno Vodopivec (944-7846).

Avtobus za Baragove dneve—

Romarji, prijavljeni za avtobus, ki bo peljal na letošnje Baragove dne v Sault Ste. Marie, so obveščeni, da bo avtobus prišel pred cerkev Marije Vnebovzete ob 7.30 zj., prtljaga bo naložena, nato gredo romarji v cerkev ob 7.45 za sv. mašo. Po maši bo odpeljal avtobus na E. 60 St. in St. Clair Ave., pred Šeligovo lekarno, kjer naj bodo romarji zbrani do 8.30 zj., da ne bo zastoja.

Romanje v Frank, O.—

Letos bo vsakoletno romanje v Frank, O., v nedeljo, 25. septembra. Tisti, ki želijo potovati z avtobusom, so naprošeni, da se prijavijo do 10. septembra kateremu koli sledečih, ki tudi imajo vso potrebno informacijo:

Vinko Rožman	881-2015
Frank Kuhelj	881-5163
Lojze Bajc	486-3515
Viktor Tominec	531-2728

Podpirajmo slovensko-ameriško skupnost!

KOLENDAR SEPTEMBER

25. — SKD Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgatv, v Triglavskem parku.

OKTOBER

1. — Pevski zbor »Ave« iz Slovenije ima koncert v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 7h zv. Po koncertu igra za ples Alpski sekstet.

2. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo v šolski dvorani.

8. — Pevski zbor Jadran ima koncert v SDD na Waterloo Rd. Večerja od 5 do 6.30 zv., koncert ob 7.15, po njem ples, igra Fred Kuhar orkester.

9. — Praznovanje stoletnice Kranjske slovenske katoliške jednote. Sv. maša ob 12h opoldne v cerkvi sv. Vida. Sledi banket v cerkveni dvorani.

16. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi kolone, na SP.

22. — Štajerski klub priredi martinovanje v Slov. narodnem domu na St. Clairju. Pričetek ob 6.30 zv. Igra Alpski sekstet.

23. — Občni zbor Slovenske pristave.

30. — Klub graduantov farne šole sv. Vida ima obed v dvorani pri sv. Vidu. Serviranje ob 1.30.

Vrtna veselica—

Pevski zbor Korotan ima v soboto, 10. septembra, vrtno veselico na Slovenski pristavi. Od 5. do 8. zv. bo servirana večerja, za ples in zabavo bo igral ansambel Staneta Mejača, nakaznice za večerjo in vso informacijo imajo člani Korotana.

Bralcem—

Urednik bo na obisku v Sloveniji od 1. do 13. septembra. Prihodnji četrtek (1. sept.) bo AD redno izšla, prav tako 8. sept., vendar bo urednik pripravil strani že pred odhodom. Dopisniki so naprošeni, da to upoštevajo in dostavijo časovno vezano gradivo najkasneje do prihodnjega torka. Številka AD za 15. sept. bo tudi redno izšla.

Slov. šola pri M. Vnebovzeti—

Pretekli teden smo objavili informacijo o registriranju otrok za Slov. šolo pri sv. Vidu, danes pa za šolo pri M. Vnebovzeti: Pouk v Slovenski šoli se bo pričel v soboto, 17. septembra, v šolskih prostorih. Ob 9. uri bo vpisovanje v šolski dvorani, ob 9.30 se bo že pričel redni šolski pouk.

Zahvala—

Ga. Ann Cekada piše: Pri-srčna hvala vsem za obiske, molitve, poslane kartice, šopke cvetja in vse dobre želje ob času moje operacije in bivanju v bolnici. Najlepša hvala Primorskemu klubu za lepo kartico in darilo, enaki podružnici št. 14 Slov. ženske zveze. Hvaležna članica.

Slovenščina za odrasle—

Mayfield Adult Community Education & Recreation (6116 Wilson Mills Rd.) pripravlja tečaj slovenskega jezika za začetnike. Potekal bo ob ponedeljkih od 7. do 9. zv. Tečaj se bo začel 19. septembra in končal 7. novembra. Poučevala ga bo Marjeta Z. Novak. Za podrobnejše informacije pokličite omenjeni urad na 442-1079.

Kosilo—

Članice Oltarnega društva pri Sv. Vidu vabijo na letno kosilo, ki bo v nedeljo, 18. septembra. Serviranje kosil bo v šolskem avditoriju od 11.30 do 1.30 pop. Cena kosilu je \$8, za otroke do 12. leta \$4. Nakaznice za kosilo imajo odbornice, dobile pa se bodo tudi pri vhodu. Kosilo se bo moglo tudi vzeti domov.

Ob zlati poroki—

G. in ga. Adolph Somrack, Willoughby Hills, O., sta poklonila \$50 v podporo našemu listu, ob njuni zlati poroki. Najlepša hvala!

V tiskovni sklad—

Dr. John Spur, Fargo, N. Dakota, je daroval \$25 v naš tiskovni sklad. Hvala lepa!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 216/431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$35 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$110 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign: \$35 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$110 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 34 Thursday, August 25, 1994

Veliki dnevi za Cerkev na Hrvaškem

Pred obiskom Janeza Pavla II.

Za Cerkev na Hrvaškem bi bilo letošnje leto pomembno že »samo« zato, ker bo letos to državo obiskal papež Janez Pavel II. V Zagrebu se tako cerkvene kot posvetne oblasti pospešeno pripravljajo na obisk svetega očeta. Cerkveni dostojanstveniki so že nekajkrat opozorili vladajočo HDS, da papež ni državnik, ki bi prihajal na obisk v državo in bi se predvsem želel srečati z njenim voditeljem, ampak da je Kristusov namestnik na Zemlji, ki prihaja na pastoralni obisk h katoliškim vernikom in njihovi Cerkvi, da bi prispeval k njihovi navezanosti na Cerkev, pa tudi k povezanosti Cerkve na Hrvaškem z vesoljno Cerkvijo.

Kardinal Franjo Kuharić je v svoji izjavi popolnoma jasno rekel tudi to, da sveti oče ne želi presoati hrvaškega notranjepolitičnega življenja, najmanj pa pomagati pri predvolilnem boju katere od strank. Po nekaterih razmišljanjih naj bi HDS, ki bo verjetno kmalu morala razpisati volitve (saborska večina vladajoče stranke je čedalje bolj negotova), poskušala izkoristiti papežev obisk za »pridobivanje točk«.

Ceprav je 11. september (takrat naj bi sveti oče prišel v Zagreb) že zelo blizu, je zagrebški nadškof kardinal Franjo Kuharić pred nekaj dnevi odpotoval v ZDA. Ameriški Hrvatje namreč praznujejo dve obletnici. V nedeljo (14. avg. op. ur. AD) so z mašo počastili sto let najstarejšega hrvaškega svetišča v ZDA, to je cerkve svetega Nikolaja v Pittsburghu. Letos proslavljajo tudi stoletnico Hrvaške bratske skupnosti, to je kulturne in navadne zveze ameriških Hrvatov. (Op. ur. AD: Gre za Hrvaško bratsko zajednico, največjo hrvaško-ameriško bratsko zavarovalninsko zvezo.)

Kardinal Franjo Kuharić je 15. aprila letos praznoval 75. rojstni dan, zato je v skladu s cerkvenim pravom papežu ponudil odstop z mesta zagrebškega nadškofa in zaprosil za upokožitev. Se vedno ni določen nadškof-koadjutor, pa tudi to se še ne ve, kdo naj bi to postal. Kardinal Franjo Kuharić ima gotovo največji ugled na Hrvaškem, njegov pomirjujoč vpliv in mirovna prizadevanja pa mu bodo v zgodovini Cerkve na Hrvaškem in hrvaškega naroda nasploh gotovo zagotovili mesto velikega nadškofa. Kardinal je močno navezan na svojega nekdanjega prednika, kardinala Alojzija Stepinca, komunističnega mučenika, ki se je uprl poskusom jugoslovanskega komunističnega vodstva, da bi Cerkev na Hrvaškem ločili od Vatikana, tako da bi postala »avtokefalna« in s tem prišla pod vpliv države. Pri objavi svojega obiska je papež jasno rekel, da bo vernikom in Cerkvi na Hrvaškem izrekel priznanje, ker so v težkih časih ostali zvesti Katoliški cerkvi in se uprli vsem »secesionističnim« pritiskom. To veliko Stepinčevo zaslugu bodo morda kmalu poudarili z razglasitvijo Alojzija Stepinca za blaženega.

V slovenski javnosti se zadnje čase precej razpravlja o tem, zakaj papež prihaja v Zagreb, ne pa tudi v Ljubljano. Pri tem naštevajo težave pri stikih Cerkve in države — od tega, da ni podpisan konkordat (pogodba o ureditvi položaja Cerkve in razmerjih med državo in Cerkvijo), pa do tega, da niso urejena lastninska vprašanja. Trdijo tudi to, da so hrvaške protikomunistične oblasti morda bliže »političnemu

Pismo nadškofa dr. Alojzija Šuštarja prizadetim slovenskim rojakom ukinjene župnije Gospodovega rojstva

Slovenske župnije v San Franciscu ni več

Nekajkrat smo že poročali o ukinitvi slovensko-hrvaške župnije Gospodovega rojstva v San Franciscu. Tokrat posredujemo pismo ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Alojzija Šuštarja vernikom omenjene župnije. Pismo je datirano 10. junija, župnija je bila ukinjena z začetkom julija letos. Pismo nam je posredoval g. Tony Pechaver iz Rancho Cordove, Kalif. Župnik ukinjene župnije naj bi bil pismo prebral zadnjo nedejo, 26. junija, a ga iz nepojasnjenega razloga ni. Iz g. Pechaverjega spremnega pisma uredniku, z njegovim dovoljenjem za krajsanje, sledeče misli:

»Sedaj je cerkev ukinjena, zaprta. Sodnijski postopki so še, ampak nimamo veliko upanja, da bo to kaj pomagalo. Vsi smo ogorčeni, žalostni in se počutimo oropane z zvižajo, posebno ko smo bili tako zvesti farani. Kaj si mislite, kako to izgleda, ko se ljudje še zbirajo ob nedeljah okrog desetih, pred cerkvijo, molijo rožni venec, zapojejo Marijino pesem, slovensko in hrvaško, in potem se razgovorijo in dajejo drug drugemu pogum.

Človek bi se jokal videti tako zvestobo cerkvi, ki je obstojala 100 let; originalno so jo naši ljudje in Hrvati plačali in zgradili. Brez dolga je in vedno so redno plačevali, kar je škofija od njih zahtevala. Pravijo nam, da lahko molimo isto kje drugje in da zakaj smo zaljubljeni v stavbo? Ta stavba nam je simbol povezanosti in kraj najlepših spominov, ker smo bili tukaj poročeni, naši otroci krščeni, in to je tudi kraj žalostnih spominov, ko smo se zadnje čase poslavljali tolikokrat (prevečkrat!) od naših ljubljenih in dragih, prej ko so jih odpeljali k zadnjemu počitku na bližnje pokopališče.

Ta tragedija se dogaja tudi drugod in je morda res neizogibna, le da mi belokranjski ljudje v San Franciscu smo ponosni še posebej in ne bi radi izgubili tega otoka domačnosti, iskrenosti in dobrih prijateljev. Glede sodnijskih postopkov, ki so sicer v teku, ni veliko upanja, ker je celo Rim rekel, da je nadškof prav naredil, po cerkvenem zakonu. Zakoni pa so včasih brezsrčno

kruti! Vesel bom poročati, če se bo kaj spremenilo nam v prid.«

Tekst pisma nadškofa dr. Alojzija Šuštarja:

Dragi verniki župnije Gospodovega rojstva!

Vstopili smo v mesec junij, ki je po napovedih zadnji mesec življenja vaše župnije. Z odločitvijo vašega nadškofa Johna Quinna bo s 1. julijem, če ne bo drugače odločila Kongregacija za kler v Rimu, vaša župnija ukinjena, cerkev pa zaprta za bogoslužje. To je najtežji udarec za vse: za vas, ki ste povezani s to župnijo, kakor tudi za verne na Slovenskem, ki čutimo z vami vsemi in bi vam radi po svojih močeh pomagali.

S hvaležnostjo se oziramo nazaj v preteklost in se spominjamo najbolj zaslužnih za nastanek in rast župnije Gospodovega rojstva. Najprej istrskega duhovnika Henrika Bontempa, ki je prvi zbiral slovenske, hrvaške in druge slovanske naseljence v San Franciscu k bogoslužju in jih duhovno oskrboval v narodnem jeziku. Nato prvega župnika hrvaško-slovenske župnije Franca Turka, ki je prišel iz Stopič pri Novem mestu. Kar 36 let je uspešno, kljub hudim nesrečam, ki so prizadele San Francisko, skrbel za svoje župljane. Naša posebna misel je namenjena njegovemu nasledniku Vitalu Vodušku, ko je od leta 1939 do 1973 s tolikšno ljubeznijo skrbel za župnijo, da se je duhovno in gmotno razcvetela. In nazadnje izrekamo zahvalo zadnjemu župniku Ivu Mihoviloviću, ki že enaindvajseto leto skrbi za vas.

Koliko truda so vložili slovenski, hrvaški in drugi prvi župljani v rast in napredek župnije Gospodovega rojstva, ve samo Bog. On jim je najboljši plačnik za vse. Mnogi, ki ste v zadnjih letih vložili veliko časa, dela in prizadevanj v to župnijo, zaslužite, da se vas še posebej spomnimo. Dovolite pa, da se spomnimo le dveh imen. Najprej izrekamo posebno zahvalo zborovodji in organistu Alešu Šimencu, ki je več kot 43 let skrbel za lepo petje, glasbo in poživljal župnijsko življenje. Hvaležni smo gospe Beverly Jackson, ki je

kot predsednica Cerkvenega sveta toliko naredila za župnijo. Radi bi izrekli zahvalo vsem, ki ste in še vedno podpirate župnijo s svojimi gmotnimi darovi in delom.

Združeni odbor, ki si je prizadeval za ohranitev župnije, je naredil veliko delo. To ni bilo zaman. Za vas danes vedo verni Slovenci in Hrvatje marsikje po svetu. Posebna hvala gospodoma Josephu Vrboviču in Ivu Ravniku, najbolj pa odvetniku Thomasu J. Brandiju, ker ste vložili toliko truda in gmotnih sredstev, da bi pristojne v Združenih državah, Sloveniji, Hrvaški in v Rimu seznanili s svojimi prizadevanji.

Najbrž se mnogi sprašujete, ali je bil ves ta trud zaman, in še naprej, kakšna naj bo prihodnost vseh, ki se zbirate v cerkvi Gospodovega rojstva in je ta za vas versko in narodno središče. Slovenski škofje smo se v zadnjih 15 letih večkrat pogovarjali, kako bi vam pomagali. Iskali smo načina in sredstev za to. Posredovali smo pri nadškofu Quinnu, pristojnih uradih, posredovali preko apostolske nunciature. Končnega odgovora na vse to še ne vemo.

Radi pa bi vam povedali, da smo z vami povezani. Molimo za vas in za pravično rešitev vaših prošenj. Vaša prizadevanja so upravičena. Prav je, da si s praviimi sredstvi in pošteno prizadevate za ohranitev župnije. Če pa se bo zgodilo drugače, kakor želite in pričakujete, tudi to sprejmite kot božjo voljo. Ker bo tako vaše versko in narodno življenje še bolj ogroženo, poskrbite, da ostane med seboj povezani. Pri tem vam bodo v veliko oporo vaši domovi. Slovenski narodni dom naj postane ne le kraj vaših še bolj rednih družabnih srečanj, ampak tudi priložnost, kjer se boste duhovno bogatili ob domači božji besedi in molitvi. Slovenski škofje pa vam bomo, če boste želeli, poslali ob posebnih priložnostih duhovnika, da vam bo nudil duhovno tolažbo v materinem jeziku.

Naj vas pri vašem delu in prizadevanjih spremlja božji blagoslov in varstvo Marije, ki jo Slovenci na Brezjah, Hrvatje pa pri Mariji Bistrički, kličemo za našo Kraljico in Pomotnico.

Slovenski škofje se vas spominjamo v molitvi in vam pošiljam svoj blagoslov ter pri srčne pozdrave.

»Vzeli so nam cerkev«
Članek g. Francija Petriča v »Družini« z dne 21. avgusta

Tisto, česar so se naši rojaki na obali Tihega oceana v San Franciscu najbolj bali, se je zgodilo: prvega julija je bila ukinjena župnija Gospodovega rojstva. Zadnje jutri se jih je velika skupina zbrala pri je velikani zbrala pri maši, ki jo je še zadnjič daroval njihov, zdaj upokojeni župnik John Mihovilovich. Z žalostjo in bolečino so opazovali, kako so uslužbenci, po-

(dalje na str. 9)

Davor Gjenero
Slovenec, 18. 8. 1994

Zaprtje župnije Gospodovega rojstva

Zgoraj vidite »cerkveni svet v eksilu«, kot se imenujejo tisti pri sedaj ukinjeni župniji Gospodovega rojstva v San Franciscu. Na sliki so z leve: Lorraine Vallejo, Ivo Vucicevic, Mira Palihnich, Ivo Ravnik, Marty Simenc, Thomas Brandi (odvetnik in Slovenec po mami), Stanka Pečavar, Ceta Cagar, Ann Sustarich in John Bartulovich.

ZGORAJ: Kljub temu, da je cerkev Gospodovega rojstva sedaj že zaprta, se še vedno zbirajo nekdanji farani vsako nedeljo za molitev rožnega venca in kratek sestanek. SPODAJ: Farani, zbrani pred cerkvijo, molijo rožni venec.

»Vzeli so nam cerkev«

(nadaljevanje s str. 8)

slani s škofije, takoj zamenjali vse ključavnice na vratih, po maši pa odnesli Najsvetejše iz cerkve z ironičnimi besedami: »Nikoli več procesij, nikoli več procesij...!«

V Družini smo že letos po veliki noči obširno pisali o tej župniji in prizadevanjih vseh faranov: Slovencev in Hrvatov, da bi jo rešili pred zaprtjem. Po tistem je bilo vloženih več prošelj na različne strani v Sloveniji, Ameriki in v Vatikanu, da bi preložili zaprtje ali poiskali kakšno drugo sprejemljivo rešitev, da bi se lahko farani župnije Gospodovega rojstva še naprej zbirali in imeli bogoslužja v svojem narodnem jeziku.

Slovenski škofje so posredovali na različnih mestih, vendar zelenega rezultata ni. Škof v San Franciscu je v svoji odločitvi, da zapre to župnijo, postal neomajen. Kot sporočajo naši rojaki iz San Francisca, je

škofija že dala oceniti zemljišče in premoženje z namenom, da vse skupaj proda (skoraj 2 milijona dolarjev...).

Naši rojaki še niso izgubili upanja. Njihov prizadevni odvetnik Thomas Brandi, ki je že zelo veliko naredil za rešitev župnije, je namreč sprožil pravdni postopek pred sodiščem. Župnišče in cerkev Gospodovega rojstva sta bili namreč last slovenske in hrvaške skupnosti vse do povojnega obdobja, ko je bilo vse skupaj prepisano na škofijo. Zdaj iščejo dokumente, s katerimi hočejo to dokazati.

Žal, škofija v San Franciscu temu nasprotuje s trditvijo, da je bilo to vedno njeno. Če bi našim rojakom uspelo najti izrecne dokaze o lastništvu, potem bi moralo po ameriških zakonih premoženje pripasti njim. S tem pa bi ohranili cerkev in župnišče še naprej, čeprav ne bi več imeli statusa župnije. Za zbiranje teh podatkov pa imajo le še deset dni

časa. Konec avgusta se konča rok, ki ga je dalo sodišče za predložitev dokumentov.

Slovenski škofje so pred zaprtjem župnije poslali posebno pismo, ki ga je napisal nadškof dr. Šuštar, našim rojakom, kjer izražajo svojo podporo in jih spodbujajo, naj vztrajajo v iskanju svojih pravic. Obenem so se zahvalili mnogim posameznikom in skupinam, ki so veliko storili za ohranitev vere in slovenstva. Obljubili so jim občasno pomoč, če bodo potrebovali duhovnika. V letošnjem oktobru bo v organizaciji društva Slovenija v svetu našo tamkajšnjo skupnost obiskal zbor Ave iz Ljubljane in jim pripravil tri koncerte.

MALI OGLASI

V NAJEM

5 sob, zgoraj, lepe in čiste, blizu župnije sv. Vida. Zaželen starejši par. Ključite 431-5572. (31-34)

Vladajoča koalicija kroji (tudi) zakon o političnih strankah

(V uredništvu dobivamo tudi mesečnik »Naši zapiski«, ki je glasilo Socialdemokratske stranke Slovenije, le-tej pa predseduje Janez Janša. V številki 3 (avgust 1994) je izšel sledeči članek izpod peresa Branka Grimsa o predlaganem novem zakonu o političnih strankah. Gotovo bo tekst marsikaterega bralca zanimal, saj bi zakon veljal za vse politične stranke na Slovenskem. Urednik AD)

Jesen bo vroča. Že v začetku jeseni bo predvidoma sprejet zakon o političnih strankah (močne črke v tekstu tudi v originalu, op. ur. AD). Sedanji zakon o političnem združevanju je bil sprejet še v času rajne Jugoslavije, v času, ko so komunisti in podrepaniki vseh generacij (sedaj ZLSD in LDS) prisegali večjo zvestobo Beogradu in mislili, da jim nihče ne bo izstavil računa za storjene nečednosti.

Novi zakon naj bi vzpostavil red na strankarski sceni, saj bodo po novem obstale le stranke, ki bodo v resnici sodelovale na volitvah. Organiziranje novih strank bo bistveno težje, kot je sedaj, saj bo namesto 20 potrebnih kar 1000 overovljenih podpisov ustanoviteljev. Po zakonu bodo (pre)registrirane le stranke, ki so zastopane v Državnem zboru, vse ostale pa se bodo morale na novo registrirati.

Tujci ne bodo smeli postati člani slovenskih političnih strank, dovoljeno bo le častno članstvo. Zakon bo urejal tudi notranjo organizacijo strank in postopke v primeru združevanja ali cepitev strank.

Financiranje strank

Zakon dovoljuje financiranje strank iz proračuna (po 30 tolarjev za vsak dobljen glas na volitvah), članarine, prispevkov občanov in podjetij, daril, volil in iz premoženja ter iz dobička podjetij, katerih (so)lastnik je stranka. Dohodki iz premoženja in dobička ne bi smeli presežati 20 odstotkov vseh dohodkov stranke, darovalce prispevkov, ki bi presegali desetkratni znesek povprečne plače (približno 400.000 SIT v juliju), pa bi v poročilu, ki ga bo stranka dolžna vsako leto predložiti Državnemu zboru, skupaj z darovano vsoto morali naštetati poimensko.

Zakon izrecno prepoveduje vsako financiranje strank podjetjem z več kot 50 odstotkov javnega kapitala, sindikatom, verskim skupnostim, humanitarnim organizacijam, zavodom in državnim organom. Lokalne skupnosti bodo lahko financiranje stranke, ne bodo pa smeli stranke financirati organi lokalne skupnosti. Prepovedano bo vsako pridobivanje finančnih sredstev ali opravljanje storitev za stranke iz tujine.

Ime

Vsaka politična stranka bo po novem v pravnem prometu

in na volitvah lahko uporabljala samo eno ime, eno skrajšano ime in eno kratico. V primeru, ko bi bila možna zamenjava imen dveh strank, bo možno izpodbijati registracijo druge po sodni poti.

Pripombe naše stranke na predlog zakona o strankah

V predlogu zakona je predvideno podražavljanje nepremičnin naslednic nekdanjih družbenopolitičnih organizacij po stanju na dan 1.4.1990, vendar so našete le ZKS, SZDL in ZSMS, izpuščeni pa so sindikati in Zveza borcev. Vložili smo amandma, s katerim bomo poskušali doseči izenačitev izhodišč različnih organizacij tudi za področji sindikalizma in vojnih veteranov.

V zakonu bi bilo bolje predvideti avtomatično registracijo strank, ki so uspele na volitvah leta 1992 in se niso združile z drugimi strankami, saj strankarska sestava Državnega zbora ni več enaka tisti na dan konstituiranja.

Zakon posega v notranjo ureditev strank, kar ni potrebno urejati z zakonom - to je stvar statuta stranke, pri tem pa ne precizira usode strank, ki so se že v tem času nelegitimno (in najbrž tudi nelegalno) registrirale pod enakim imenom, kot ga je že uporabljala neka druga stranka.

Poslanci SDSS so vložili amandma, s katerim bi izenačili financiranje s strani lokalnih skupnosti po vsej Sloveniji in sicer tako, da bi bilo urejeno na enak način, kot to velja na državnem nivoju (po 30 SIT za dobljen glas na volitvah).

Slovenski socialdemokrati menimo, da je potrebno omejiti višino zneska, ki ga lahko stranki prispeva neka pravna oseba in bomo skupaj z drugimi opozicijskimi strankami poskušali doseči zakonsko omejitev darovane vsote.

Toda ne pozabimo - tudi ta zakon bo po svoji podobi krojila vladna koalicija.

Naša faks številka je:

216/361-4088

in je stalno vključena.

MALI OGLASI

For Sale

Beverly Hills. 4 bdrm bungalow. 2 baths. A.C. By appt. only. Call 383-8260. (33-36)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Pogled v Slovenijo...

KOMENTAR

Slovenija: »čudež« ali zgodba o prevari?

Predsednik Zedinjene Slovencev v Argentini, profesor Tine Vivod, je pred dnevi v intervjuju za nek slovenski časopis poudaril, da je osamosvojitve Slovenije bistveno spodbudila aktivnosti naših rojakov v Argentini. (Op. ur. AD: dr. Vivodov intervju je bil v našem listu objavljen pretekli teden.)

»Veseli in ponosni smo zaradi uveljavljanja naše domovine, za kar imamo zasluge tudi mi. Konec koncev je zaradi našega 'lobiranja' Argentina med prvimi državami priznala Slovenijo. Menim, da mora slovenska država izrabit pridnost in ugled rojakov v tujini, saj imajo velik umski, denarni, narodni in moralni kapital.«

Tako je razmišljal predsednik Zedinjene Slovenije v Argentini, toda najvažnejše misli profesorja Tineta Vivoda se zdijo naslednje: »Če me vprašate, ali se je v slovenski skupnosti v Argentini res zgodil čudež, bi prej rekel, da se je čudež zgodil pri vas, v Sloveniji. Ljudje so veseli in prijazni, ulice svetle, čiste, izložbe bogate. Tudi to je del vašega čudeža, novi začetek Slovenije.«

Seveda g. Tine Vivod najbrž pozna in občuduje samo nekatere plati in razsežnosti sedanjih razmer in odnosov v Sloveniji, tiste, ki se ponujajo očem in prvim vtisom obiskovalca iz tujine. Zaradi tega ne preseneča mnenje Marcela Koprola, časnikarja in stalnega prebivalca in preučevalca Slovenije, ki dokazuje, da v Sloveniji sploh ne gre za tako imenovano zgodbo o uspehu, ki jo razširja predvsem največja politična stranka, to je Liberalna demokracija Slovenije, katere predsednik je dr. Janez Drnovšek, ampak je to v resnici »zgodba o prevari«. Slednjo naj bi dokazovale predvsem razne afere, začeti s tatvinami in prilaščanji tako imenovanega družbenega premoženja, zlasti pa politika vlade, ki državo potiska nazaj v totalitarni režim s prevlado ljudi iz

prejšnjega političnega in ideološkega enoumja.

»Zgodbe o uspehu Slovenije ne morejo pisati politiki, ki so se demokracije naučili na kratkih večernih tečajih, pripravljenih v naglici, potem ko je postalo očitno, da se bo Slovenija vendarle osamosvojila,« razmišlja omenjeni javni delavec in dobro obveščeni časnikar, ter dodaja, »da bodo zgodbo o uspehu lahko napisali le politiki izvirnih strank nove slovenske demokracije takrat, ko bodo dokončno padli prvi simboli nekdanjega družbenega enoumja, ter bodo tabuji, s katerimi so nas zavaljali nekdanji oblastniki, razločno, poimensko in brez oplešavanja ovrednoteni in tudi razgaljeni.«

V Sloveniji trenutno deluje kar šest preiskovalnih komisij v Državnem zboru (to je v Parlamentu), ki naj bi ugotovile krivce in druge povzročitelje raznih prevar in tatvin premoženja, pa podrobnosti drugih afer in zlorab, med katerimi je tudi odkritje 120 ton orožja in razstreliva na mariborskem letališču.

Komisije doslej niso ugotovile nič pomembnega in tako kaže, da bodo morali to jesen arhivirati tudi znano afero o igralništvu, v katero naj bi bila vpletena družba HIT iz Nove Gorice. V Sloveniji naj bi se torej pri odkrivanju raznih zlorab ne premaknilo nič. Opozicija pa obtožuje vlado, da ponovno uvaja diktaturo, da se prejšnji režim vrača na prizorišče, kar kaže tudi zamenjava generalnega direktorja RTV Slovenije Žarka Petana in odstavitev, ki menda grozi direktorici Službe državnega knjigovodstva, Romani Logar, in javnemu tožilcu Slovenije Antonu Drobniču. Logarjevi je vladajoča koalicija menda najbolj zamerila zaradi tega, ker je pri reviziji finančnega poslovanja raznih podjetij odkrila tudi malverzacije, katerih nosilci so vplivni člani največje politične stranke, to je Liberalne demokracije Slovenije.

Stranka slovenskih krščanskih demokratov se z naštetimi težnjami, ki jih pripisujejo vladajoči koaliciji, očitno ne strinja, saj ne odgovarja na kritike, a jih tudi ne zanika. Krščanski demokrati kvečjemu poudarjajo, da bi koalicija laže in uspešneje delovala, če bi iz nje izločili bivše komuniste oziroma sedanje člane Združene liste socialdemokratov Slovenije. O tem pa se predsednik vlade dr. Janez Drnovšek noče jasno in nedvoumno izreči.

Zaradi zapletenega stanja, ko naj bi v državi obnavljali prejšnji režim, čeprav s tako imenovano »mehko varianto«, se širijo glasovi, da naj bi bivši obrambni minister in predsednik Socialdemokratske stranke Janez Janša pozval Slovence k državljski neposlušnosti. Množe pa se tudi predlogi, da naj bi v Sloveniji čimprej ob-

novili nekdanjo protikomunistično koalicijo strank, ki so bile združene v DEMOS-u.

Toda Slovenci, zlasti tisti, ki živijo samo od svojega dela, teži razmer najbolj občutijo v pomanjkanju gospodarskih in socialnih pravic ter zaščite. Delavci iz neposredne proizvodnje v tovarnah in drugih podjetjih so v Sloveniji zagotovo najmanj zaščiteni. V delovnih okoljih o vsem odločajo samo vodilni menedžerji, to je direktorji, in drugi poslovneži. Delavci se jih boje, ker jih vodilni lahko takoj odpustijo, kar se marsikje dogaja.

V državi se torej uveljavlja kapitalizem najslabšega modela, pri čemer sedanji odkupi tako imenovanih lastninskih certifikatov, s katerimi državljanji prevzemajo svoj delež pri razdelitvi družbenega premoženja (slednji je bil »izum« Edvarda Kardelja), napovedujejo, da bo gospodarstvo kmalu postalo last sto tisočev delničarjev ali pa države oziroma tujih finančnikov in podjetnikov. Socialnih pravic pa ni videti od nikoder.

Javnost čedalje bolj zahteva državo s svobodnim gospodarstvom in tržiščem, ki pa bi imela tudi varovalne mehanizme za zaščito najbolj revnih in drugih nepreskrbljenih državljanov; skratka tako državo, ki jo utemljujeta zlasti sveti oče in predsednik Republike Češke Vaclav Havel.

Češki predsednik, ki se je v prejšnjih dneh mudil na oddihu v Sloveniji, je nemara svojega gostitelja Milana Kučana seznanil tudi s tem, kako si zamislja razvoj svobodne in demokratične, pa vendar tudi socialno varne in zanesljive države. Sloveniji bi to lahko koristilo.

M.D.

Kotoliški glas (28. 7. 1994)

MALI OGLASI

Mobile Home for Sale

Krope custom-built by the Amish mobile home. Euclid Beach Park. Must see. \$34,000 Call 531-6511. (33-34)

V BLAG SPOMIN

25. OBLETNICE, ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI OČE, STARI OČE IN PRASTARI OČE

FRANK KNIFIC ST.

Njegovo dobro srce je prenehalo biti 27. avg. 1969.

Sladka nam je misel na Te, na ljubeči Tvoj nasmeh, na besede ljubeznive, ki imel si jih do vseh.

Frank J. Knific - sin

Cleveland, Ohio, 25. avgusta 1994.

Velik razmah podjetništva v Sloveniji

LJUBLJANA — Za zadnjih pet let je za Slovenijo značilen velik razmah podjetništva, saj se je število poslujočih podjetij povečalo od 4.027 v letu 1989 na 27.902 v letu 1993 oziroma skoraj za sedemkrat.

K temu so predvsem prispevala majhna podjetja, katerih število se je v tem obdobju povečalo od 1.830 na 26.155 oziroma kar 14,3-krat. Tako se je tudi strukturni delež majhnih podjetij v tem obdobju več kot podvojil in predstavlja v letu 1993 že 93,8 odstotka vseh podjetij.

V obdobju od leta 1989 se je povečal tudi delež zaposlenih, ki jih zaposlujejo majhna podjetja, in sicer na 17,9 odstotka v letu 1993 (16,3 odstotka v letu 1992). Zmanjšal se je delež velikih podjetij, in sicer od 12,9 odstotka v letu 1989 na 2 odstotka v letu 1993, v absolutnem znesku števila podjetij pa to pomeni povečanje od 518 podjetij v 1989 na 567 podjetij v letu 1993.

Podobno kot leta 1992 je tudi leta 1993 začelo z delom veliko novih podjetij. Računovodske izkaze za leto 1993 je predložilo 27.902 podjetij. To je 7.600 podjetij (37,4 odstotka) več kot ob zaključnem računu 1992. Registriranih podjetij, ki še niso začela s poslovanjem (brez prometa na ziro-računu), pa je še 11.716 več, od tega skoraj vsa v zasebni lasti.

Za leto 1993 v primerjavi z letom 1992 je značilno, da se ni povečal samo delež števila majhnih podjetij v primerjavi s srednjimi in velikimi podjetji, ampak tudi delež zaposlenih, prihodkov in poslovnih sredstev v majhnih podjetjih.

Podjetja po lastnini od leta 1991 do leta 1993

Podobno kot v letu 1992 je tudi v letu 1993 opazen premik v prid zasebnih podjetij. Za leto 1993 je značilno, da se je v primerjavi z letom 1992 znižal delež podjetij v družbeni lastnini ter povečal delež podjetij v zasebni lastnini, in to tako po številu podjetij, zaposlenih, prihodkov kot tudi po vrednosti poslovnih sredstev.

Iz obdelave podatkov slovenskega gospodarstva za leto 1993, posebej za mala, srednja in velika podjetja, je razvidno, da je v okviru malih podjetij kar 91,1 odstotka teh v zasebni lasti (s povprečnim številom zaposlenih 1,8 na podjetje), 4,5 odstotka malih podjetij je v družbeni lasti (s povprečnim številom zaposlenih 27,3 na podjetje). Skupaj zaposlujejo manj delavcev kot mala zasebna podjetja. Znatno večji skupni obseg prihodkov in akumulacije pa so ustvarila mala zasebna podjetja.

V srednje velikih podjetjih jih je največ (883 od 1.170 oziroma 75,5 odstotka) v družbeni lasti, sledijo srednje velika podjetja v mešani lasti in šele nato v zasebni lasti. Tudi po drugih preučevanih kategorijah (prihodki, akumulacija, izguba) je velikostna razvrstitev enaka.

Med velikimi podjetji v letu 1993 jih je 82,2 odstotka v družbeni lasti in 1,2 odstotka v zasebni lasti. Velika družbena podjetja (skupaj 466) zaposlujejo največje število delavcev, in sicer nekaj manj kot polovico (46,9 odstotka) vseh zaposlenih v slovenskem gospodarstvu; ustvarila so 45 odstotkov vseh prihodkov slovenskega gospodarstva, kar je manj kot v prvem polletju 1993 (48,5 odstotka).

Drugačna so razmerja pri akumulaciji in izgubi, saj so ta podjetja izkazala 24 odstotkov akumulacije (v prvem polletju 1993 21,8 odstotka) in 51 odstotkov celotne izgube slovenskega gospodarstva v letu 1993 (v prvem polletju 1993 66,9 odstotka).

Akumulacija in izguba glede na velikostno in lastninsko strukturo podjetij v letih 1992 in 1993

Izguba v slovenskem gospodarstvu je bila v letu 1993 2,6-krat večja od akumulacije (v letu 1992 6,8-krat). Slovensko gospodarstvo že od leta 1989 dalje posluje z večjo izgubo od akumulacije. Pri tem pa so opazne razlike glede na velikost kot tudi na lastnino podjetij.

Akumulacijo je v letu 1993 ustvarilo 18.696 podjetij (67 odstotkov vseh podjetij), od tega je 94,9 majhnih podjetij, ki so ustvarila 42,2 odstotka akumulacije (manj kot v letu 1992). Največ podjetij z izgubo je razvrščenih v majhna podjetja, vendar so skoraj 60 odstotkov izgube ustvarila velika podjetja.

Od skupnega števila podjetij, ki so ustvarila akumulacijo, jih je 88,3 odstotka v zasebni lasti. Ta podjetja so ustvarila 38,3 odstotka vse akumulacije. Tudi pri izgubi je od skupnega števila podjetij, ki so v letu 1993 poslovala z izgubo, največje število v zasebni lasti (78,6 odstotka), vendar pa so ta podjetja ustvarila le 8,4 odstotka celotne izgube (v letu 1992 4,8 odstotka). Kar 77,8 odstotka celotne izgube je ustvarilo 1.107 podjetij v družbeni lasti.

Slovenec, 26. julij 1994

KOLEDAR

(nadaljevanje s str. 7)

NOVEMBER

6. — Ameriška Dobrodelna Zveza priredi večerjo ob 84. obletnici ustanovitve, v SND na St. Clairju.

12. — Belokranjski klub priredi martinovanje, v Slov. narodnem domu na St. Clairju. Igra Alpski sekstet.

DECEMBER

4. — SKD Triglav, Milwaukee priredi miklavževanje.

MALI OGLASI

LASTNIK PRODAJA Starejša hiša, 3 spalnice, v bližini cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu. \$20.000. Kličite 486-5245 po 6. uri zvečer. (32-35)

V ljubeč spomin

ob drugi obletnici smrti

MARY MUNIZA KLEMENCIC

Rojena 10. februarja 1895 Umrla 26. avgusta 1992

Pozabili Te ne bomo vse do konca naših dni, v srcih bomo Te nosili, dokler nam življenje tli.

Žaluoja

Muniza družina

5.-6. septembra 394 — 1600 let priložnosti in spremembe

Velika bitka v Zgornji Vipavski dolini

Bitka ad fluvium Frigidum (pri Ajdovščini) — pomemben mejnik v zgodovini rimskega cesarstva

Orkanska burja je po mnenju mnogih delovala kot »čudež« ali »božji poseg«, ker je omogočila zmago katoliškemu cesarju Teodoziju

Zgodovinar, doktor in profesor Rajko Bratož je v pogovoru s piscem tega sestavka poudaril, da tudi na mednarodnem simpoziju o veliki bitki za prevlado v rimskem imperiju, ki je potekala 5. in 6. septembra leta 394 na območju sedanje Zgornje Vipavske doline, ne bodo mogli dati natančnega odgovora na vprašanje, kje točno je spopad potekal.

»Literatura nikjer ne navaja mikro-lokacije o bitki, pa naj bo to prav ali ne tistim, ki bi radi dokazali, da je prizorišče bojev bilo prav v njihovi vasi ali zaselku,« je opozoril omenjeni znanstvenik, ki velja za najboljšega poznavalca antične zgodovine v Sloveniji. Zgodovinarji iz antike omenjajo, da je po bitki kri pokrivala alpske vrhove, kar je očitno le pesniška prispodoba, saj je sneg v Vipavski dolini v začetku septembra komaj verjeten pojav.

Sicer pa so v rimskem času in po bitki navajali, da je ta potekala v Julijskih Alpah. Pod tem zemljepisnim pojmom pa so razumeli vso dolgo verigo hribovja in gričevja od Kanalske doline do Tersatice (sedanjega Sušaka); vse prehode čez ta sistem so imeli za alpske, vključno s pomembno vojaško postajo in utrjenim območjem na Hrušici, ki je znana pod imenom Ad Pirum.

Usoda rimskega imperija se je torej odločala v veliki bitki, ki je potekala po fazah, skoraj gotovo na območju Hrušice, Podkrajca, Cola in dela Zgornje Vipavske doline. Protagonisti velikega spopada na sedanjih slovenskih tleh so znani; gre za v politiki, vojaških vedah in v filozofiji tistega obdobja preizkušene osebnosti.

Glavno ideološko gibalno poganske strani je bil uzurpator (samozvanec) Eugenius Flavius, sprva kristjan, učitelj retorike, pozneje pa s strani vojskovodje Arbogasta povzdignjen v cesarja zahodnega dela rimskega cesarstva, čemur pa je cesar Teodozij, zakoniti poglavar imperija, nasprotoval. Odtod tudi poglaviti vzrok vojne. Evgenij je bil tragični junak velike bitke v Gornji Vi-

pavski dolini, ker so ga zmagovalci tudi obglavili.

Druga znamenita osebnost je bil pogan Arbogast, ki je nekaj časa dejansko kot prvi German vladal rimskemu svetu na zahodu, čeprav je kot formalnega vladarja ustoličil Evgenija. Arbogast je bil sposoben vojak, genialen vojskovodja in zagrižen nasprotnik vojske zakonitega cesarja Teodozija. Tudi konec poganskega stratega je bil simboličen: po porazu je med begom nekje v hribih nad Ajdovščino z nabodom na lastni meč napravil samomor.

Zadnja figura poganstva je bil general Arbitio, ki je z delom Arbogastove vojske pritačeno čakal v zasedi na Hrušici, v dolini pod prelazom, po kateri pelje stranska pot proti Postojni. Z izdajo (verjetno bogato poplačano s strani Teodozija) je pravzaprav onemogočil osnovni Arbogastov namen, ki je bil zapreti krščansko vojsko v težko prehodnem svetu med Hrušico in Vipavsko dolino.

S svojim dejanjem je povzročil preplah med vojščaki Evgenija; ko pa je drugega dne, to je 6. septembra, pričela pihati še burja (v Vipavski dolini je slednja sicer reden naravni pojav) iz smeri Cola proti Vipavski dolini, je bila zmaga cesarja Teodozija zagotovljena.

Na obeh straneh so v nenavadno silni burji (nekateri so pozneje omenjali celo sončni mrk, ki naj bi 6. septembra nastal v Vipavski dolini; to pa naj ne bi bilo resnično) videli odločilni poseg neba oziroma Boga v ta spopad. Zgodovinarji in drugi pisci iz obdobja antike pišejo, »da je orkanski veter vojščake Teodozija dobesedno vrgel v dolino, njihovi izstrelki pa so s podeseterjeno močjo začeli trgati sovražne vrste. Nasprotno je pogonom zalučana kopja in izstreljene puščice metalo nazaj v obraz, trgalo iz rok meče in ščite, snemalo čelade. V razbesnili naravi so Arbogastove elitne čete videle svoj pogin in v splošnem preplahu so popustile. Očitno

je morala vsa širna dolina vse do bližnje reke Vipave vzvaloviti od tisočev beguncev, za katerimi je drla zmagovita Teodozijeva vojska in jih vseprek pobijala. Razpadel je tudi utrjeni Evgenijev tabor; v splošnem razsulu je bil prijet cesar Evgenij, ki so mu odsekali glavo kar na bojni poljani, kjer je že ležala pobita večina poganske vojske.«

Od bitke za oblast v rimski državi je minilo že tako dolgo obdobje, da o njej očitno ni mogoče ugotoviti novih pomembnih dejstev. Znano je, da se je na Teodozijevo strani bojevalo najmanj 80 tisoč vojakov, po mnenju zgodovinarja Davorina Vuge jih je bilo celo 100 tisoč. Evgenijeva vojska pa naj bi štela najmanj 30 do 40 tisoč mož. Med bojevniki na obeh straneh so bili Rimljani, barbari iz raznih območij tedanjega sveta in veliko Germanov.

Število padlih v bitki ni znano, gotovo pa je precej presehalo dvajset tisoč vojakov. Na Teodozijevo strani je samo prvega dne padlo deset tisoč Gotov, izgube Evgenijeve strani pa ocenjuje samo en vir na okrog deset tisoč vojakov. Ker oba vira navajata isto število na nasprotnih straneh, je podatek o padlih nezanesljiv, meni zgodovinar Rajko Bratož. Nekateri padle oficirje so pokopali v tedanjem vojaškem mestu Porto Guarro (imenovano se je Konkordija), kjer je še zmeraj ohranjeno nekaj nagrobnih obeležij za padlimi v bojih na območju Zgornje Vipavske doline.

Strokovnjaki z raznih področij, ki bodo sodelovali na mednarodnem simpoziju o obravnavani bitki, nočejo govoriti o čudežni vlogi burje in o tem, da je ta naravni pojav imel odločilno vlogo in zaslužno za zmago cesarja Teodozija.

Strokovnjak za meteorološka vprašanja Mirko Kovač iz Lokavca pri Ajdovščini bo na simpoziju imel poročilo z naslovom »Burja ali poletna nevihta: meteorološki vidik bitke pri Frigidu«. Vendar tudi on ne želi razpravljati o nekakšnem čudežnem poslanstvu burje. Na drugi strani pa kar okrog 25 zgodovinarjev, pesnikov in drugih avtorjev raznih zapiskov in del iz antičnega obdobja (od skupaj 30 takih piscev) zatrjuje, da je burja bila poslana z neba, da je bila dar in čudež božji, ker se je pobožni cesar Teodozij bojeval za pravične cilje oziroma za krščansko cerkev.

Ob tem bomo navedli nekaj trditev, razmišljanj in ocen o čudežni vlogi burje. Kar zadeva stališče katoliške Cerkve do čudežev, je dr. Ivan Likar, profesor liturgike na teološki

fakulteti v Ljubljani, dejal, da »katoliška Cerkev do čudežev, razen do tistih, ki so obravnavani v Svetem pismu in posebej v evangelijih, ni nikoli zavzela uradnega stališča. Torej takega stališča tudi ni zavzela do domnevne čudežne vloge burje v spopadu leta 394«.

Iz Leksikona Cankarjeve založbe (izšel je leta 1988 v Ljubljani) izhaja, da je čudež »dogodek, ki nasprotuje naravnemu teku stvari. Vse vere oziroma religije vidijo v čudežu skrivnost, ki leži v svetu in je božje delo«. Tisti zgodovinarji, ki omenjajo »čudežno« vlogo vipavske burje, opozarjajo, da so v antičnem obdobju vsako neznano stvari ali skrivnostni dogodek takoj in radi sprejeli kot čudež, kar seveda velja tudi za orkanski veter, ki je 6. septembra leta 394 »butnil« Evgenijevo vojščake v obraz.

»Severni veter«, kot so tudi imenovali vipavsko burjo, je po nekem avtorju iz obdobja antike, »kopja, ki so jih zaglali naši, nosil po zraku silneje, kakor bi bilo v človeški moči; letela so skozi velikanško praznino in skoraj nobeno ni padlo, ne da bi mu bilo dano zadeti. In še se je ta nenadna burja zaletavala ob ščite sovražnikov in z njimi butala ob njih prsi, jim jih trdovratno tiščala v obraz in s tem zapirala pogled, jih trgala in tako razkrila njihova telesa, jih obračala in jim ščite tiščala v hrbet. Tudi kopja, ki so jih bili z vso silo vrgli sami, je prestregel sunek vetra, jih zasukal in pogljal nazaj, da so se pogubno zabadala vanje.« Krščanski avtorji skratka kot odločilni razlog za zmago Teodozijeve vojske poudarjajo cesarjevo versko gorečnost, posledica česar naj bi bila »božja« pomoč v obliki orkanske burje.

Seveda je mogoče imeti veliko spoštovanje in razumevanje za vtise o bitki, ki jih je posređoval visoki cerkveni dostojanstvenik in milanski škof Ambrozij, ki je bil v tesnih odnosih s cesarjem Teodozijem. Slednji ga je po bitki obiskal, pokleknil pred milanskega škofa in izjavil, da so ga v kritičnem trenutku rešile škofove molitve.

Iz Ambrozijeve ocene in razlage dogodka na območju Zgornje Vipavske doline je nasploh razvidno, da so krščanski sodobniki razumeli potek bitke z orkanskim vetrom kot poseg Boga, kot zanesljivo zmago nebeškega orožja nad neverniki. Milanski škof je sicer še večkrat poudaril božjo zaslugu za Teodozijevo zmago, »ki ni bila dosežena s cesarjevo hrabrostjo, temveč z božjo pomočjo«.

Med raznimi antičnimi avtorji, ki so pisali o bitki, omenjamo nadalje Rufina iz Ogleja, ki je spisal Cerkevno zgodovino. Bitko je prikazal kot odločilen spopad med krščanstvom in poganstvom, v katerem je odločilno vlogo imel Bog. Teodozij in njegova vojska pa sta nastopala le kot izvajalca božje volje.

Sicer pa krščanska vojska ne

bi mogla izbojevati zmage z barbari, temveč je to lahko dosegla le z božjo pomočjo. Pisce Cerkevne zgodovine ob tem poudarja, da je Teodozij »molil na visoki skali, vidni s celotnega bojišča in obenem z razgledom po vsem bojišču. Cesar je odložil orožje in se v ponižnosti vrgel na tla pred božje obličje. V direktnem nagovoru Bogu je Teodozij neposredno prosil za božji poseg, svojo usodo pa je prepustil božji razsodbi. Molitev je imela takojšnje posledice v zemeljski in nebeški sferi. Na bojišču je dala poguma in bojnega zaleta Teodozijevim poveljnikom in njihovim vojščakom. Sledil je dogodek v nebeški sferi, ki so ga pogani komajda mogli dojeti. Po Teodozijevo molitvi na skali se je dvignil silovit veter, ki je sovražne izstrelke obračal proti njim zamiku in je sovražno vojsko povsem onеспособil za boj. Teodozijevo molitev pomeni torej nastop »božjega orožja«, saj je cesar nastopil v podobni vlogi kot svetnik, ki kot posrednik božje vsemočnosti odloči izid bitke. Če je do molitve bila bitka neodločena oziroma je poganska stran že zmagovala, pa je s posegom Boga v dogajanje postala krščanska stran nepremagljiva.«

Domnevna »čudežna« vloga vipavske burje bo zagotovo ena največjih tem obeleževanja bitke, ki bo potekalo v mesecu septembru. Kaže, da v Vrhpolju verjamejo v trditev, da je Teodozij molil za skali nad njihovo vasjo, čeprav je starost te skale sporna. Aktivnosti v Vrhpolju v veliki meri vodi tamkajšnji župnik g. Joško Berce.

Zgodovinar, strokovnjak za latinski jezik in antiko, profesor škofijske gimnazije v Vipavi in teološke fakultete v Ljubljani ter župnik v Podragi, g. Otmar Črnilogar, je glede »božje« vloge vipavske burje v omenjeni bitki bolj kritičen in meni, da gre za »navadno zgodbo«. Burja je pač pihala proti vojščakom Evgenija; najemniške vojake, ki so bili prvič v Vipavski dolini, pa je zajela zmeda. Menili so, da se je proti njim zarotil Bog vetrov Eolus in so pričeli bežati. Vojaška sreča se je s tem nagnila na stran cesarja Teodozija. Glede »čudežne« vloge burje je kritičen tudi prof. dr. Tone Požar, starosta učiteljev v Škofijski gimnaziji v Vipavi.

M.D.

Katoliški glas, 11. avg. 1994

Bralci
Ameriške Domovine:
Priporočajte naš list!

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

"Our Family Has Been Here
to Serve You Since 1903"

— Serving Slovenian Families for 90 Years. —

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.
Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber—Funeral Director

Preplanned Funeral Arrangements Available

Facilities Available Throughout Northeast Ohio

Misijonska srečanja in pomenki

1046. Misijonar Charles Wolbang, C.M.,

lazarist in župnik fare Brezmadežne Marijinega Srca (Immaculate Heart of Mary) na 131 Birchmount Road, Scarborough, Ontario, M1N 3J7, v Kanadi, odhaja po 18 letih pastirovanja na angleški fari torontske nadškofije nazaj v Princeton, New Jersey, kjer je preje 17 let kot profesor poučeval mlade semeniščnike. Solo so lazaristi lansko leto ukinili zaradi pomanjkanja obetajočih poklicev in velike draginje ob financiranju dotedanjega St. Joseph's Preparatory Seminary dolgo vrsto let. Mnogi sedanji lazaristi so šli skozi tisto šolo, kot mnogi slovenski duhovniki skozi šentvriško gimnazijo v Sloveniji.

Vzhodna provinca ameriških lazaristov, ki ji pisec teh MSIP pripada po vrnitvi iz Kitajske, se je odločila, da v petih letih ukine in preda v roke škofijskih duhovnikov osem župnij, od Alabame, preko Michigana do Pennsylvanije, to iz dveh razlogov. Najprej, ker je poklicev malo zadnja leta in je težko ohraniti 21 župnij v njihovih rokah. Drugi razlog pa je zahteva provincialnega vodstva, da bi dušnopastirsko delovali samo v župnijah, kjer je veliko ubošva. Vse tkim. »middle class« fare bodo opuščene in naša v Scarboroughju je prva v tej skupini in edina v Kanadi. Vse druge so v Združenih državah Amerike.

Delo sobratov na veliki St. John's univerzi v Jamaici, N.Y., in Niagara univerzi v Niagara Fallsu, N.Y., zahteva redno večje število lazaristov duhovnikov za vodstvo in poučevanje. Misijoni v Panami, ki so nekako nadomestili naše misijonsko delo v škofiji Kanchow na Kitajskem, kjer smo delovali tudi slovenski lazaristi, namenjeni prevzeti skraja Baragov misijon v Chetungu pod vodstvom rajnega

mons. in apostolskega administratorja, salezijanca Jozefa Koreca, terjajo spet večje število duhovnikov za pastora-cijo.

1. septembra 1994 bo morala vsa pošta v Princeton, N.J.

To je datum, ko sedanje delo na fari Brezmadežnega Srca prevzame nov župnik, indijski duhovnik Edwin D'Souza. Župnija preide isti dan v roke nadškofije in škofijskih duhovnikov in lazaristi odhajajo po 61 letih pionirskega dela z misijoni, devetdnevnica-mi Čudodelne svetinje in podobnim za stalno iz torontske nadškofije.

Odločitev za ta težek korak je bila po želji vodstva lazaristov. Nadškof dr. Alojzij Ambrožič je želel, da bi v nadškofiji še ostali kot mnoge druge redovniške družbe in kongregacije. Faro smo vodili 43 let.

Kakor je ta korak težak, ga je pisec teh člankov sprejel v luči vere in pokorščine, ki zahteva, da gremo, kamor nas božja Previdnost pošilja brez obotavljanja in pomislekov. Sam sem šel skozi težke preizkušnje v komunistični revoluciji v Šmihelu in Novem mestu, ob umiku čez Ljubelj na Koroško, v italijanskih taboriščih v Trevisu in Serviglianu, ob komunistični zasedbi južne Kitajske po Mao Tse-tungu v 18 mesečnih rdečih vicah in izgonu iz Kitajske leta 1951.

Tudi misijonarjenje med rojaki od Windsorja, preko Quebeca do British Columbijе od leta 1952 do 1959, je bilo v tistih časih življenja naših ljudi v novo življenje v Kanadi in deloma v Združenih državah na vzhodu in v Illinoisu in Minnesoti zahtevno in naporno, a zelo potrebno in plodonosno.

Bogu sem hvaležen za dolga leta blagoslovljenega pastiro-

vanja in za vse dobro, ki ga je Bog napravil po nevrednih rokah vseh lazaristov v Kanadi in v domovini po tistih, ki so tja odšli, kot zadnje tedne g. Jože Mejač in po 28. avgustu g. Tomaž Mavrič, ki odhaja kaplanovat v lazaristovsko župnijo k Sv. Jakobu ob Savi, blizu Ljubljane.

Večino časa bo sedaj posvečeno Misijonski Znamkarski Akciji (MZA).

Začudilo me je, ko sem izvedel, da rojak in misijonski sodelavec v ZD misli, kako bo sedaj misijonskega sodelovanja kar konec, in opazka iz Ontarija, češ da sedaj bo pa 'misijonskega fehtanja' le konec. Oba sta v veliki zmoti.

Ker ne bom sedaj vezan na odgovorno delo vodstva zelo razgibane župnije, bom lahko večino časa posvečal misijonskemu pionirjenju med rojaki preko MZA-CMA. Najprej s tedenskimi članki v MSIP v Ameriški domovini, pa tudi v korespondenci z rojaki in misijonskimi sodelavci in sodelavkami po celem kontinentu in z misijonarji v misijonskih deželah.

V mojem novem naslovu v Princetonu, N.J., je sprememba v townshipu in pošti, ker se je univerzitetno mesto zadnja leta zelo razširilo in je za St. Joseph's Seminary pošta sedaj v Plainsboro, N.J. Cel poštni naslov je:

Rev. Charles Wolbang, CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd.
P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807

Ker nameravam biti začetku septembra še v Kanadi, lepo prosim, da vsak potrpi, če bo treba na pismo malo počakati. V nekaj tednih bom v Princetonu za stalno in bodo stiki lahko redni. Za uspeh operacije na očesu 13. septembra se vsem sodelavcem priporočam v molitev in upam, da bom po 20. septembru gotovo na novem naslovu. Telefon in fax bom objavil v MSIP, čim bom gotov, ko pridem tja.

Glavna tajnica MZA gđ. Sonja Ferjanova bo s sodelovanjem pri MZA po svojih močeh sodelovala tudi v bodoče. Njen novi naslov bo objavljen, čim bo gotov. Za velikan-sko žrtev dela 15 let na sedanji župniji kot laična misijonarka ji ne bodo mogli biti farani nikdar dovolj hvaležni. Meni je jasno, da je bilo njeno delo silno blagoslovljeno, tako na fari, kot pri garanju v MZA v korespondenci, knjigovodstvu in osebnih žrtvah. Milijonkrat zahvaljena!

Misijonarji na obisku v Sloveniji

Ivan Bajec iz Slonokoščene obale, škofijski duhovnik koprške škofije, dobite ga na naslov Župnijski urad Col, Col 26, 65273, tel 065/68-005.

Gusti Horvat iz Ruande, salezijanec, dobite ga na Rakovniški 6, v Ljubljani, tel. 061/127-30-39.

Tone Kerin z Madagaskarja, lazarist, dobite ga na Maistrovi 2 v Ljubljani, tel. 061/302-464.

Za postavitev spomenika v Šentrupertu mučencem domobrancem

CLEVELAND, O. - Nekateri rojaki v ZDA in Kanadi so darovali v sklad, namenjen za postavitev spomenika v Šentrupertu. Prejeli smo kopijo zahvalnega pisma od pristojne komisije v Šentrupertu, prav tako seznam tistih, ki so v ta namen darovali. Oboje posredujemo bralcem. Ur.

Šentrupert
dne 15. 8. 1994

Spoštovani Šentrupertske farani v Ameriki!

Danes izpolnjujemo dolžnost in se vam zahvaljujemo za zbrani in poslani denar, ki ste ga z ljubeznijo do rojstnega kraja pa do tako bolečih žrtev v domačem kraju poslali.

Danes smo imeli prvi sestanek s svojci pokojnih mučencev domobrancev. Inž. arhitekt Blaž Slapšak je predstavil načrt, ki bo uresničen stal 7.000.000 SIT ali 65.000 ameriških dolarjev.

Žrtev za na ta spomenik je 218 — še dvanajst je pa takih, ki jih domači ne pustijo napi-

sati.

Naša komisija se srečuje s kar velikimi težavami in samo Boga prosimo, da bi to zmogli, zakaj čas je že zelo odmaknjen od dogajanja pred 50 in več leti. Mi pa bomo delali toliko časa, da bo to, kar smo si zadali, uresničeno. Vsem vam pa, dragi rojaki, ki ste nam poslali 1405 dolarjev, še enkrat iskrena hvala.

Komisija za postavitev spomenika pri SKD Šentrupert
Janez Livk, preds.
Malči Kostevc, taj.

Seznam darovalcev:

John Breznikar	\$200
Euclid, O.	
Feliks Breznikar	\$500
Kirtland, O.	
Felix Breznikar Jr.	\$200
Kirtland, O.	
Jože Lap	\$50
Cleveland, O.	
Toni Zidar	\$50
Cleveland, O.	
Franc Zidar	\$250
Alberta, Kanada	
Franc Mausar	\$20
Cleveland, O.	
Ana Tavčar	\$10
Massillon, O.	
Toni Sadar	\$75
Willoughby Hills, O.	
Bojan Kovačič	\$1405
Manhattan Beach, Kalif.	
Skupno:	\$1405
Pismo in seznam posredoval	F.B.

MALI OGLASI

New Homes For Sale
In Streetsboro, Ohio, starting from \$119,000, and in Macedonia, starting at \$134,000. By Builder, call (1) 626-1141 or (1) 626-5804. (34-37)

For Sale
Brand new home in Euclid. Lakemont Ave. 2 family, 3 bdrms each, 1 bath each. Call 943-7214. (34-37)

Podpirajmo slovensko-ameriško skupnost!

CARST-NAGY Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel
452 E. 152 St.
Addison Road Chapel
6502 St. Clair Ave.
Family owned and operated since 1908
Phone 481-3118
Phone 361-0583

300,000
DOBITNIKOV
DNEVNO

Sodelujte pri dobitkih

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department (216) 787-3200 during regular business hours.